

Statistik i bussbranschen

September 2021

Sveriges Bussföretag
Ett förbund inom **TRANSPORTFÖRETAGEN**

Innehåll

1. Förord.....	5
1.1 Källor	6
2 Bussar i Sverige	7
2.1 Antal bussar i trafik	7
Figur 1. Fordon i trafik efter region, fordonsslag och år	7
Figur 2. Fordon i trafik hela landet, utveckling över tid 2016 - 2020	8
Figur 3. Bussar; bestånd efter status.....	8
Figur 4. Antal nyregistrerade bussar	9
Figur 5. Antalet avregistreringar.....	9
Figur 6. Antal bussar mellan 1999 och 2020.....	10
Figur 7. Antal bussar i trafik och avställda mellan 1999 och 2020.....	10
2.2 Bussar i trafik efter bussklass.....	11
Figur 8. Bussar i trafik efter bussklass, årsvis 2015 - 2020.....	11
Figur 9. Bussar i trafik efter bussklass mellan 2015 och 2020	12
Figur 10. Bussar i trafik efter bussklass 2020.....	12
Figur 11. Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för både subventionerad och kommersiell trafik i regional linjetrafik. Siffrorna anges i tusental.	13
Figur 12. Utbud och resande i inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2020	13
3 Bussföretag i Sverige	13
3.1 Antal företag i den svenska bussbranschen	14
Figur 13. Antal företag enligt SNI-koder	14
Figur 14. Antal bussföretag samt övriga kollektivtrafikföretag	14
Figur 15. Antal bussföretag samt övriga kollektivtrafikföretag, uppdelade per SNI-kod samt totalt.....	15
3.2 Bussföretagens verksamhet.....	15
Figur 16. Företagens nettoomsättning på verksamhetsnivå enligt Företagens ekonomi, mnkr efter näringsgren SNI 2007 och år.....	15
Figur 17. Företagens nettoomsättning på verksamhetsnivå enligt Företagens ekonomi, mnkr efter näringsgren SNI 2007 åren 2016 – 2019	16
3.3 Bussföretagens storlek utifrån antalet anställda.....	16
Figur 18. Antal anställda inom bussbranschen på verksamhetsnivå enligt Företagens ekonomi efter näringsgren SNI 2007 och år	16
Figur 19. Antal anställda 2016 - 2019 jämförande diagram	17
3.4 Kompetensförsörjning.....	17
Figur 20. Antal körkortsinnehavare av busskörkort (behörighet D).....	18
Figur 21. Antal körkortsinnehavare av busskörkort (behörighet D) åren 2000 - 2020....	18

Figur 22. Antal anställda efter yrke, ålder, kön och år	19
Figur 23. Anställda efter yrke, efter ålder och år 2016 – 2020.....	20
Figur 24. Anställda efter yrke, efter ålder och år och kön (män) 2016 – 2020	20
Figur 25. Anställda efter yrke, efter ålder och år och kön (kvinnor) 2016 – 2020.....	21
4 Omfattning av trafik och resande med buss	21
4.1 Trafikarbete på svenska vägar	22
Figur 26. Trafikarbetet på svenska vägar uttryckt i miljoner fordonskilometer	22
Figur 27. Utveckling trafikarbete, antal miljoner kilometer per år 1990 - 2020, jämförelse mellan buss, personbil och lastbil	23
4.2 Persontransportarbete på svenska vägar	23
Figur 28. Persontransportarbete på väg, spå samt sjö- och luftfart, miljoner personkilometer.....	23
Figur 29. Persontransportarbete 2020, en jämförelse mellan olika trafikslag.....	24
Figur 30. Persontransportarbete 2019, en jämförelse mellan olika trafikslag.....	24
Figur 31. Personkilometer med buss mellan åren 2016 och 2020.....	25
Figur 32. Personkilometer per trafikslag 2016 – 2020.....	25
Figur 33. Körsträckor efter bussklass år 2019 och 2020	26
5 Linjelagd kollektivtrafik med buss	26
5.1 Omfattning av linjelagd kollektivtrafik.....	26
Figur 34. Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för väg efter typ av finansiering och län år 2020.....	27
Figur 35. Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för väg totalt (subventionerad och kommersiell trafik – regional linjetrafik) 2018 - 2020 (i tusental)	28
Figur 36. Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för väg totalt (subventionerad och kommersiell trafik – regional linjetrafik) 2018 – 2020 för riket.....	28
Figur 37. Ekonomiuppgifter för subventionerad trafik 2011–2020 (2020 års priser, miljoner kronor).....	29
Figur 38. Antal fordon i upphandlad kollektivtrafik	29
Figur 39. Antal fordon i upphandlad kollektivtrafik, jämförelse 2018 - 2021.....	30
5.2 Kommersiell linjetrafik	30
Figur 40. Utbud och resande i inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2020	30
Figur 41. Planerat antal avgångar i inrikes kommersiell linjetrafik på väg 2020.....	30
Figur 42. Planerat antal avgångar i inrikes kommersiell linjetrafik på väg 2019.....	31
Figur 43. Planerat utbud av inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2020.....	31
Figur 44. Planerat utbud av inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2019.....	31
6 Miljöaspekter	31
6.1 Bussar i trafik efter motorteknik.....	32

Figur 45. Körsträckor buss efter drivmedel 2020	32
Figur 46. Körsträckor buss efter drivmedel 2019	32
Figur 47. Bussar i trafik efter drivmedel, årsvis 2011-2020	32
Figur 48. Utsläpp av växthusgaser från vägtransportsektorn	33
Figur 49. Utsläpp av växthusgaser från vägtransporter 1990 - 2019	34
Figur 50. Utsläpp av växthusgaser från busstransporter 1990 - 2019	34
Figur 51. Utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter efter växthusgas, transportslag och år – buss.....	34
7 Tillgänglighet	35
Figur 52. Antal/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med låggolv	36
Figur 53. Antal/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med ramp/lift.....	36
Figur 54. Antal/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med rullstolsplats.....	37
8 Trafiksäkerhet	37
8.1 Antal dödade och svårt skadade i vägtrafiken	37
Figur 55. Antal dödade personer och svårt skadade personer samt antal trafikelement vid polisrapporterade vägtrafikolyckor med dödlig eller svår personskada under år 2019 och 2020	37
Figur 56. Antal dödade vid vägtrafikolyckor, procent av trafikelement.....	38
8.2 Säkerhet i bussar	39
Figur 57. Bussar i upphandlad kollektivtrafik utrustade med bälten	39
Figur 58. Antal/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med alkolås.....	39
Figur 59. Antal/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med kameraövervakning.....	40

I. Förord

I den här rapporten sammanställer Sveriges Bussföretag årligen tillgänglig offentlig statistik om den svenska bussbranschen i syfte att samla nyckeltal samt visa på trender avseende olika aspekter av branschen. Framförallt handlar det om att visa på branschens omfattning, struktur och verksamhetsinriktning samt att påvisa utvecklingar på policyområden som Sveriges Bussföretag tillsammans med sina medlemsföretag identifierat som särskilt viktiga för förbundet att arbeta med.

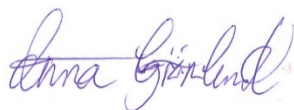
Förhoppningen är att statistikrapporten ska underlätta för alla som både söker enskilda uppgifter om samt vill ha en samlad bild av bussbranschen. Vår målgrupp omfattar därmed politiker, tjänstemän, företagare, leverantörer, resenärer, forskare, studerande, journalister samt andra intresserade. Rapporten är även tänkt att ge Sveriges Bussföretags medlemmar stöd i företagens egna omvärldsanalyser och strategiska planering.

När årets rapport publiceras befinner sig den svenska bussbranschen fortfarande mitt i krisen orsakad av Corona-pandemin. Krisen har drabbat bussbranschen hårt. Rekommendationer om att undvika andra än nödvändiga resor och att de som reser helst ska göra det ensamma har inneburit att busstrafiken som helhet har tappat en stor andel resenärer. När det gäller statistik så blir det onekligen en viss eftersläpning, och siffrorna visar alltid dåtid och inte nutid. Statistik som finns med i den här rapporten omfattar i vissa fall tiden precis i början av pandemin och under 2020. I dagsläget finns det alltså inte offentliga siffror tillgängliga som tillåter oss att ge en samlad bild av effekterna hittills av Coronakrisen på bussbranschen och företagen som är verksamma inom den.

Sveriges Bussföretag är den största bransch- och arbetsgivarorganisationen för bussföretag och bussresearrangörer i Sverige och representerar en majoritet av den svenska bussbranschen. Ett antal av de kommunalt ägda bussbolagen finns i förbundet som branschpartner. Det betyder att de är medlemmar i ett annat arbetsgivarförbund men är med och bidrar till branschens utveckling genom branscharbetet i Sveriges Bussföretag. Till förbundet finns även knutna branschintressenter. Dessa är huvudsakligen leverantörer och samarbetspartners till förbundet och dess medlemsföretag.

Vid utgången av 2020 hade Sveriges Bussföretag 294 medlemsföretag med totalt 27 860 anställda.

Sveriges Bussföretag är ett förbund inom Transportföretagen och Svenskt Näringsliv. Läs mer om oss och vår verksamhet på www.sverigesbussforetag.se. Här finns även information om prenumeration på nyhetsbrevet BussbranschNytt för den som är intresserad av att fortlöpande följa utvecklingen inom bussbranschen.

Anna Grönlund, branschchef Sveriges Bussföretag

1.1 Källor

Statistiken är hämtad från följande källor:

- Trafikanalys statistik <https://www.trafa.se/>
- Transportstyrelsens statistik <https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/statistik/>
- Statistiska Centralbyrån, SCB <https://www.scb.se/hitta-statistik/>
- Naturvårdsverket <https://www.naturvardsverket.se/>
- Svensk Kollektivtrafiks databas Frida <http://www.frida.port.se/hemsidan/default.cfm>
- Sveriges Bussföretags medlemsdatabas

2 Bussar i Sverige

En buss är en bil som är byggd huvudsakligen för persontransporter och är försedd med fler än åtta sittplatser utöver förarplatsen. Bussar delas in i lätta och tunga bussar. Lätt buss har en totalvikt av högst 3,5 ton och en tung buss har en totalvikt över 3,5 ton.¹

2.1 Antal bussar i trafik

Trafikanalys statistik i rapporten ”Fordon på väg” beskriver den svenska fordonsparken. Det gäller bland annat beståndet av fordon samt nyregistreringar och avregistreringar. För att ge en bild av omfattningen av bussbranschen har vi valt att redovisa siffror om antal bussar i trafik samt ny- och avregistreringar över tid.

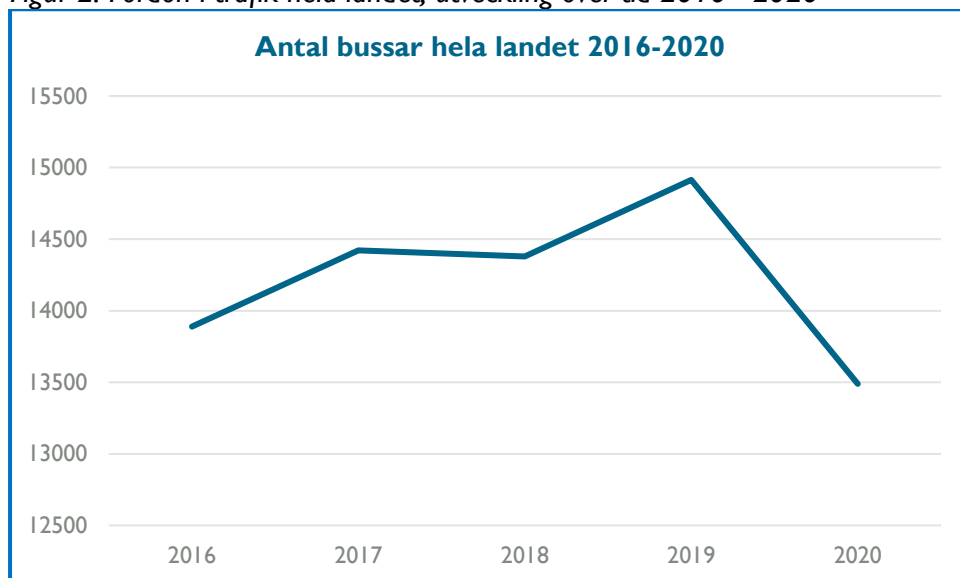
Figur 1. Fordon i trafik efter region, fordonsslag och år²

Fordon i trafik efter region, fordonsslag och år					
Buss	2016	2017	2018	2019	2020
Riket	13 890	14 421	14 378	14 914	13 489
Region					
Stockholm	2852	2922	3010	3025	2889
Uppsala	550	545	549	572	484
Södermanland	314	320	303	325	293
Östergötland	504	491	500	536	423
Jönköpings	590	598	607	614	458
Kronoberg	196	204	170	159	118
Kalmar	1029	1420	1327	1616	1230
Gotlands	58	56	54	65	4
Blekinge	52	53	52	53	32
Skåne	1182	1166	1173	1140	945
Hallands	310	337	272	282	291
Västra Götalands	2622	2568	2563	2683	2815
f.d. Älvsborgs	0	0	0	0	0
f.d. Skaraborgs	0	0	0	0	0
Värmland	430	475	473	503	460
Örebro	333	366	384	256	75
Västmanland	567	572	585	713	643
Dalarna	419	436	439	413	370
Gävleborg	386	370	386	292	261
Västernorrland	386	393	390	414	431
Jämtland	293	314	319	386	435
Västerbotten	410	406	395	448	442
Norrbotten	406	409	427	417	389

¹ Transportstyrelsens definition.

² Siffror från SCB Statistikdatabasen (källa Trafikanalys). Senast uppdaterad 2021-03-04. Nästa publicering: 2 september 2021.

Figur 2. Fordon i trafik hela landet, utveckling över tid 2016 - 2020³

Figur 3. Bussar; bestånd efter status⁴

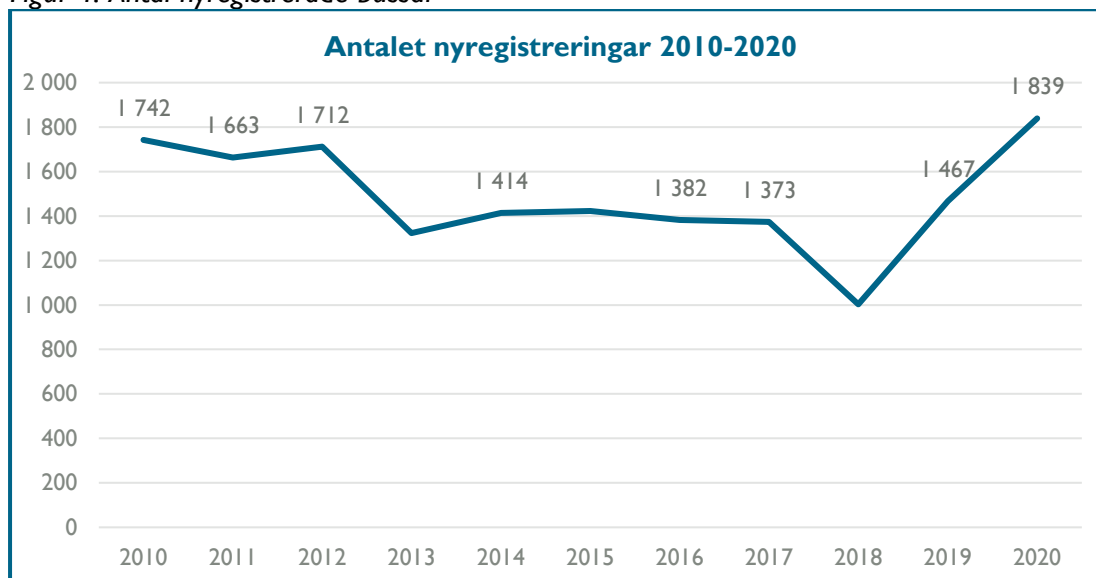
Bussar, bestånd efter status, nyregistreringar samt avregistreringar, årsvis 2010–2020						
	I trafik	Avställda	Nyregistreringar		Avregistreringar	
Vid slutet av år				Därav direktimport		Därav utförda ur landet
2010	13 873	5 665	1 742	60	1 079	506
2011	13 947	6 229	1 663	48	897	582
2012	14 203	6 215	1 712	76	1 349	811
2013	13 986	5 685	1 323	54	1 930	738
2014	13 992	5 870	1 414	56	1 094	723
2015	14 114	5 633	1 423	61	1 474	904
2016	13 890	5 923	1 382	45	1 246	1 093
2017	14 421	5 627	1 373	47	1 089	883
2018	14 378	5 536	1 003	59	1 105	922
2019	14 914	5 063	1 467	131	1 367	947
2020	13 489	6 834	1 839	140	1 469	908

1) Ökningen beror på att Transportstyrelsen under augusti/september 2013 gjorde en genomgång av avställda fordon vilket resulterat i fler avregistreringar än normalt.

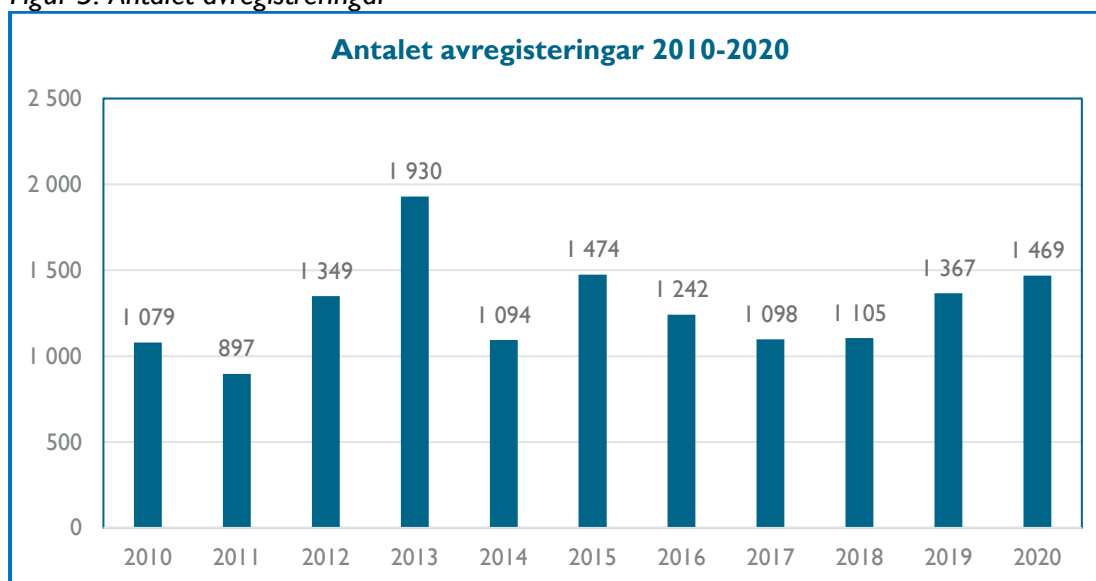
³ Ibid.

⁴ Trafikanalys "Fordon 2020" publicerad 2021-03-04.

Figur 4. Antal nyregistrerade bussar⁵

Figur 5. Antalet avregistreringar⁶

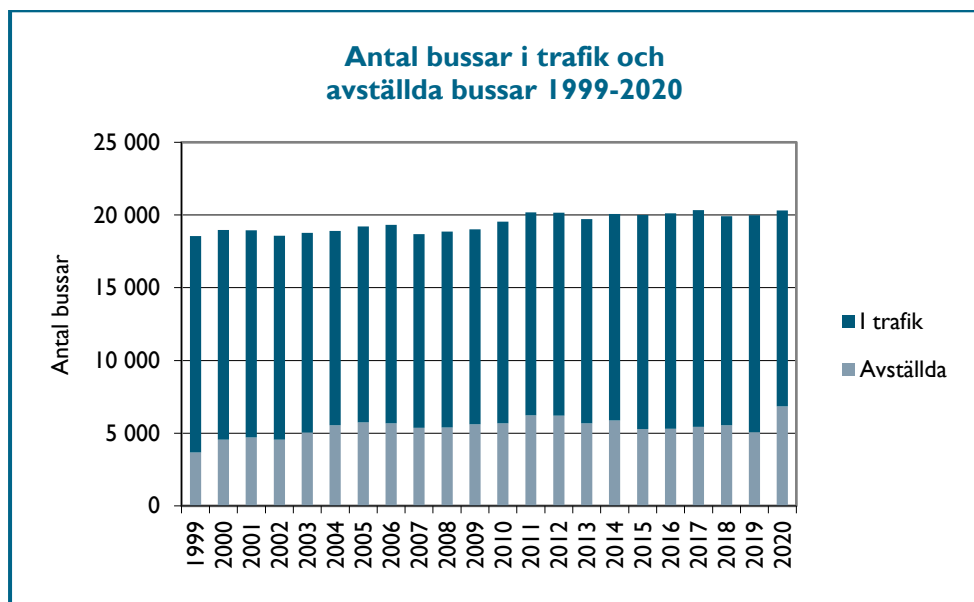
⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

Figur 6. Antal bussar mellan 1999 och 2020⁷

År	Avställda	I trafik
1998	3 193	14 924
1999	3 675	14 869
2000	4 560	14 417
2001	4 707	14 246
2002	4 558	14 013
2003	5 038	13 742
2004	5 540	13 363
2005	5 731	13 477
2006	5 686	13 643
2007	5 371	13 315
2008	5 385	13 474
2009	5 604	13 407
2010	5 665	13 873
2011	6 229	13 947
2012	6 195	13 968
2013	5 685	14 030
2014	5 870	14 194
2015	5 275	14 730
2016	5 293	14 826
2017	5 433	14 914
2018	5 536	14 378
2019	5 063	14 914
2020	6 834	13 489

Figur 7. Antal bussar i trafik och avställda mellan 1999 och 2020⁸

⁷ Siffror från Trafikanalys statistik i rapporterna "Fordon på väg".

⁸ Ibid

2.2 Bussar i trafik efter bussklass

Bussklasser enligt FN/ECE:s föreskrifter nr 107 (Regulation 107)⁹

Enligt FN/ECE:s föreskrifter nr 107 är fordon som är avsedda för mer än 22 passagerare utöver föraren är indelade i följande tre fordonsklasser:

- Klass I: Fordon med sådana utrymmen för stående passagerare som tillåter ofta förekommande förflyttningar av passagerarna.
- Klass II: Fordon som huvudsakligen är konstruerade för befordran av sittande passagerare och som är utrustade för att tillåta befordran av stående passagerare, i mittgången och/eller i ett utrymme som inte är större än ett utrymme motsvarande det för två dubbla sittplatser.
- Klass III: Fordon konstruerade enbart för befordran av sittande passagerare.

Ett fordon kan anses tillhöra mer än en klass. I sådana fall kan fordonet typgodkännas för varje klass det tillhör.

Fordon som är avsedda för högst 22 passagerare utöver föraren indelas i följande två fordonsklasser:

- Klass A: fordon för befordran av stående passagerare; ett fordon i denna klass är utrustat med sittplatser och ska ha utrymme för stående passagerare.
- Klass B: fordon som inte är utrustade för befordran av stående passagerare; ett fordon i denna klass saknar utrymme för stående passagerare.

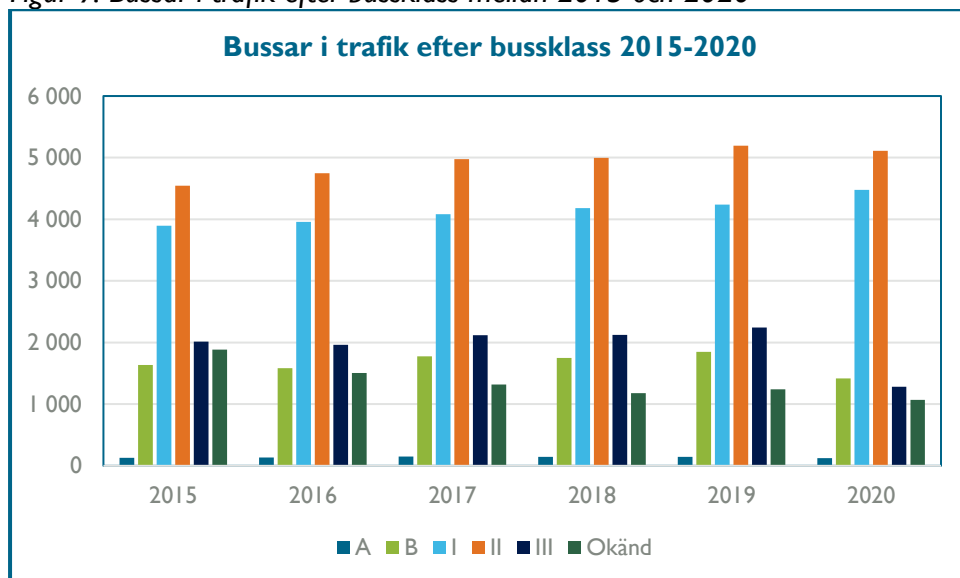
Figur 8. Bussar i trafik efter bussklass, årsvis 2015 - 2020¹⁰

Bussklass	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A	132	135	150	144	144	127
B	1 637	1 586	1 775	1 751	1 848	1 420
I	3 895	3 959	4 081	4 183	4 239	4 478
II	4 545	4 745	4 975	4 995	5 195	5 110
III	2 017	1 961	2 121	2 126	2 246	1 283
Okänd	1 888	1 504	1 319	1 179	1 242	1 071
Totalt	14 114	13 890	14 421	14 378	14 914	13 489
I) Bussklasser enligt direktiv 2001/85/EG bilaga II						

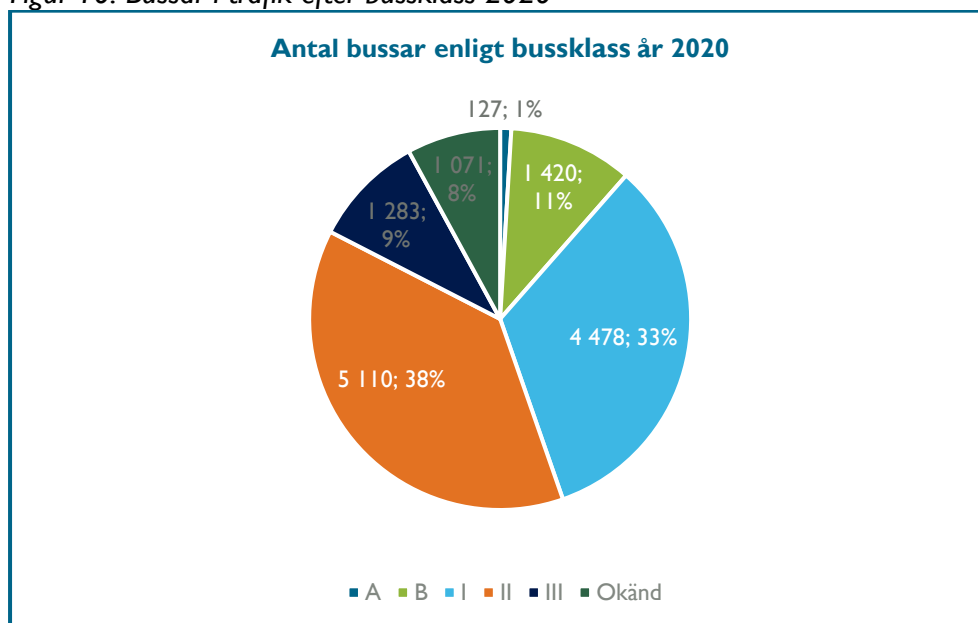
⁹ Föreskrifter nr 107 från Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (FN/ECE) – Enhetliga bestämmelser för typgodkännande av fordon i kategori M2 eller M3 vad gäller deras allmänna konstruktion [2015/922].

¹⁰ Siffror från Trafikanalys "Fordon 2018", "Fordon 2019" samt "Fordon 2020".

Figur 9. Bussar i trafik efter bussklass mellan 2015 och 2020¹¹

Figur 10. Bussar i trafik efter bussklass 2020¹²

Trafikanalys publicerar även trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för både subventionerad och kommersiell trafik i regional linjetrafik. Siffrorna anges i tusental.¹³

De speglar den verklighet som Sveriges bussföretags medlemmar vittnar om; t.ex. antalet påstigningar och personkilometer har minskat drastiskt under pandemin för både kommersiell och subventionerad trafik.

¹¹ Ibid.

¹² Ibid.

¹³ Trafikanalys, ”Regional linjetrafik 2018”, ”Regional linjetrafik 2019” och ”Regional linjetrafik 2020”.

Figur 11. Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för både subventionerad och kommersiell trafik i regional linjetrafik. Siffrorna anges i tusental.¹⁴

	Påstigningar	Utbuds kilometer	Person kilometer	Plats kilometer	Sittplats kilometer	Trafik intäkter	Trafikerings kostnader
Riket 2018	851 345	633 441	7 439 055	42 908 518	28 575 509	11 537 242	22 881 520
- Kommersiell	3 626	10 871	158 836	492 641	54 631	-	-
- Subventionerad	847 719	622 570	7 280 219	42 415 877	28 520 878	11 537 242	22 881 520
Riket 2019	866 213	639 907	732 7151	42 524 989	29 217 128	12 282 373	23 552 197
- Kommersiell	3 534	11 555	159 737	527 831	527 831	-	-
- Subventionerad	862 679	628 352	7 167 414	41 997 158	28 689 297	12 282 373	23 552 197
Riket 2020	597 758	623 840	4 567 339	41 997 465	28 624 021	8 666 762	23 596 837
- Kommersiell	1 233	3 418	52 594	154 223	154 223	-	-
- Subventionerad	596 525	620 422	4 514 745	41 843 242	28 469 798	8 666 762	23 596 837

Figur 12. Utbud och resande i inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2020¹⁵

Utbud och resande i inrikes kommersiell linjetrafik på väg 2020 – i tusental									
	Påstigningar		Fordons-kilometer		Person-kilometer		Plats-kilometer		
År	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
Riket	5812	2 102	38 299	16 249	681 612	266 360	1 808 800	828 558	
- Regional trafik	3534	1 233	11 555	3 418	159 737	52 594	527 831	154 223	
- Interregional trafik	2278	869	26 744	12 830	521 875	213 766	1 280 969	674 335	

3 Bussföretag i Sverige

Den svenska bussbranschen, som Sveriges Bussföretag representerar, brukar delas in i tre huvudsegment:

1. Kommersiell linjetrafik (expressbussar, flygbussar med flera typer).
2. Upphandlad kollektivtrafik och skoltrafik.
3. Turist- och beställningstrafik.

I sammanställningen av statistik för den här rapporten har följande SNI-koder använts¹⁶:

- SNI-kod H 49.311 Linjebussverksamhet – omfattar regionaltrafik med buss enligt tidtabell och med fasta hållplatser för på- och avstigning.
- SNI-kod H 49.390 Annan landtransport av passagerare – omfattar fjärrtrafik med buss enligt tidtabell och med fasta hållplatser för på- och avstigning, charterresor, bussutflykter och andra busstjänster för speciella tillfällen.
- I viss mån kan även följande vara aktuell: SNI-kod H 49.319 Övrig kollektivtrafik. Den omfattar närtrafik med fast rutt, följande en tidtabell och med fasta hållplatser för på- och

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Trafikanalys ”Kommersiell linjetrafik på väg 2020”, publicerad 2021-06-30.

¹⁶ SNI 2007, som är den standard som gäller från 1 januari 2008, enligt SCB:s Företagsdatabas.

avstigning. I kategorin finns utöver lokalbuss, även lokaltåg, pendeltåg, spårvagn, trådbuss, tunnelbana eller linbana och även flygbusslinjer eller busslinjer till centralstationer.

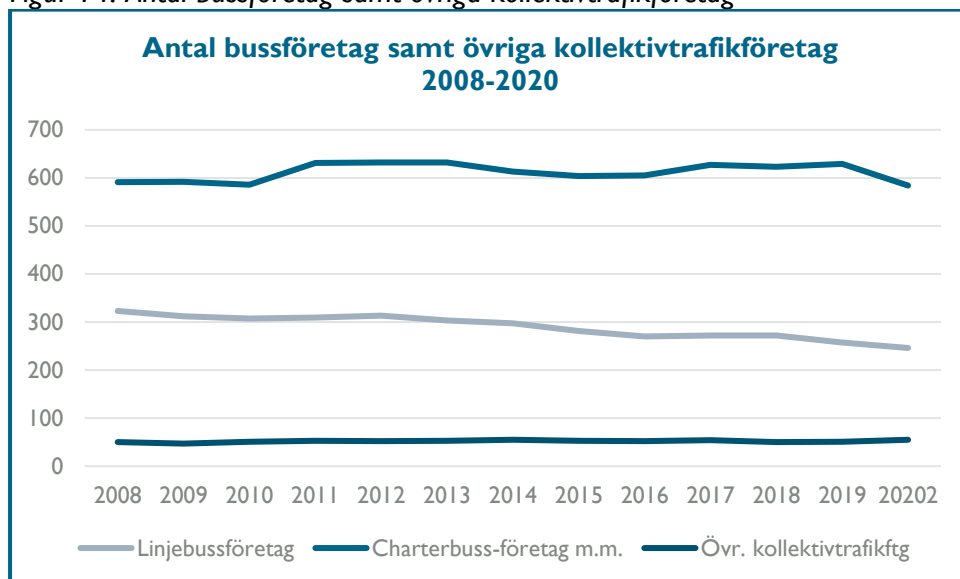
Värt att observera är att ett företag kan ha flera SNI-koder då bussföretag kan ha upphandlad kollektivtrafik, kommersiell linjetrafik och turist- och beställningstrafik i sin verksamhet. Antalet företag går därför inte att korrelera direkt gentemot SNI-kodernas uppdelning.

3.1 Antal företag i den svenska bussbranschen

Figur 13. Antal företag enligt SNI-koder¹⁷

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
49.311 Linjebuss- företag	323	312	307	309	313	303	297	281	270	272	272	257	246
49.390 Charterbuss- företag m.m.	591	592	586	631	632	632	613	604	605	627	623	629	584
49.319 Övr. kollektivtrafik företag	50	47	51	53	52	53	55	53	52	54	50	51	55
Totalt	964	951	944	993	997	988	965	938	927	953	945	937	885

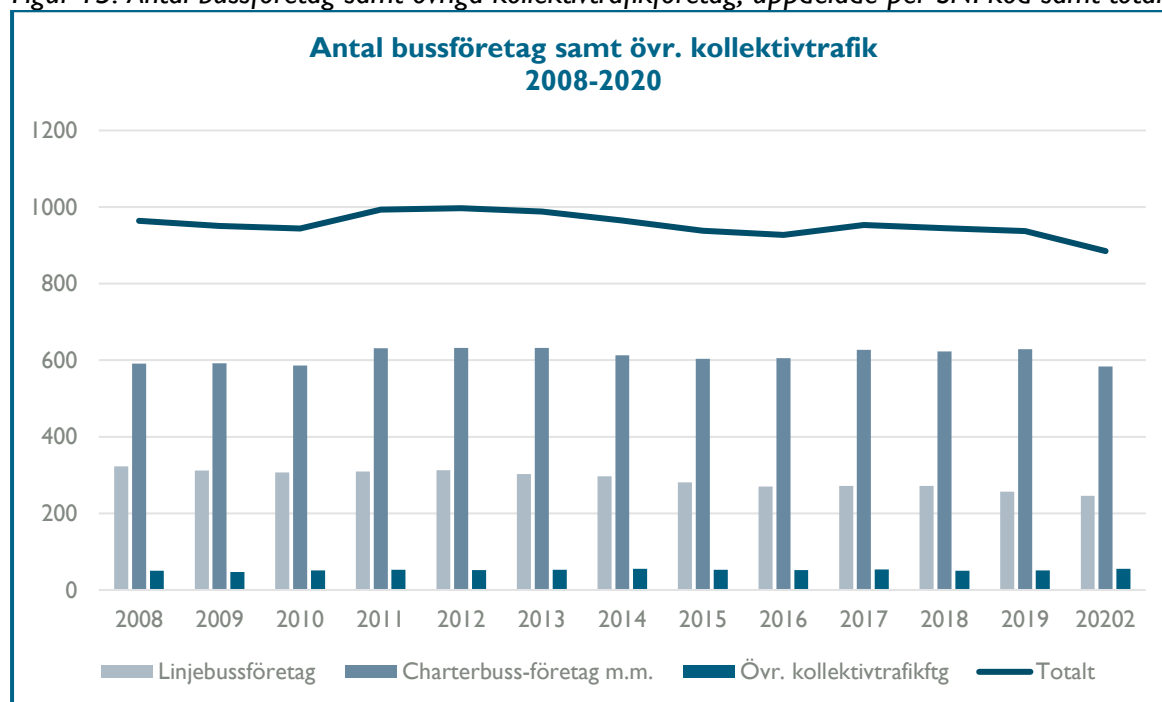
Figur 14. Antal bussföretag samt övriga kollektivtrafikföretag¹⁸

¹⁷ SCB:s basfakta företag enligt Företagens ekonomi efter näringsgren SNI 2007. Uppdaterad senast 2021-05-05.

¹⁸ Ibid.

Figur 15. Antal bussföretag samt övriga kollektivtrafikföretag, uppdelade per SNI-kod samt totalt¹⁹

3.2 Bussföretagens verksamhet

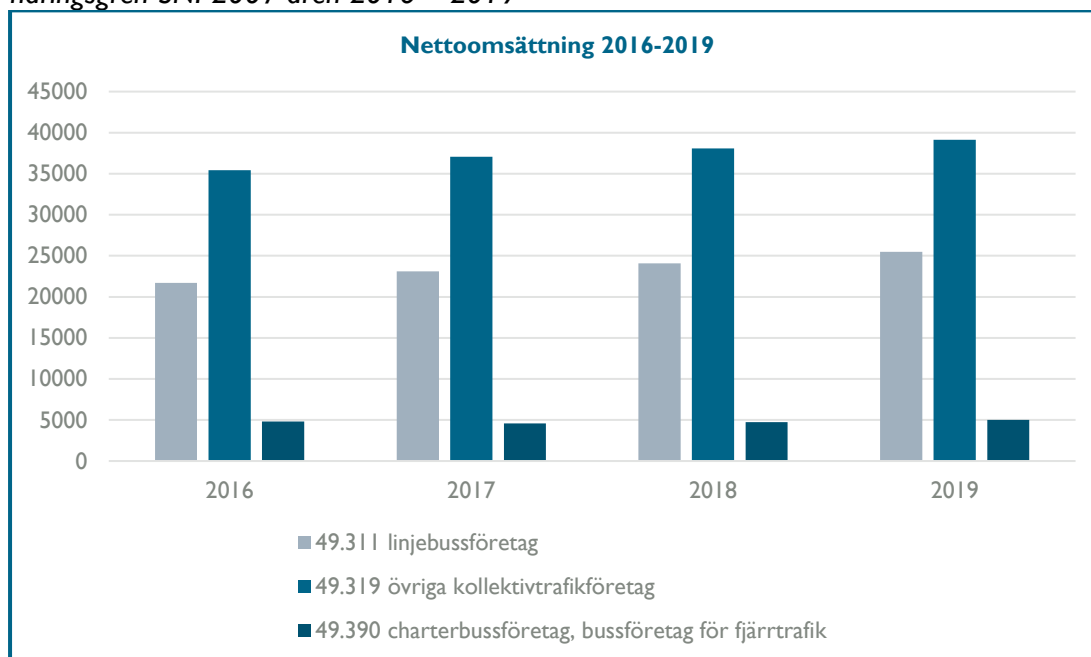
Figur 16. Företagens nettoomsättning på verksamhetsnivå enligt Företagens ekonomi, mnkr efter näringsgren SNI 2007 och år²⁰

Verksamhet, SNI 2007	2016	2017	2018	2019
49.311 linjebussföretag	21 687	23 103	24 095	25 474
49.319 övriga kollektivtrafikföretag	35 407	37 067	38 095	39 135
49.390 charterbussföretag, bussföretag för fjärrtrafik	4797	4575	4739	4992

¹⁹ Ibid.

²⁰ SCB Statistikdatabas, Basfakta företag enligt Företagens ekonomi efter näringsgren SNI 2007. År 2000-2019 siffrorna senast uppdaterade 2021-05-05.

Figur 17. Företagens nettoomsättning på verksamhetsnivå enligt Företagens ekonomi, mnkr efter näringsgren SNI 2007 åren 2016 – 2019²¹

3.3 Bussföretagens storlek utifrån antalet anställda

Majoriteten av företagen som är medlemmar i Sveriges Bussföretag har färre än 50 anställda. Det stora antalet anställda finns i ett 20-tal bussföretag med över 500 anställda.

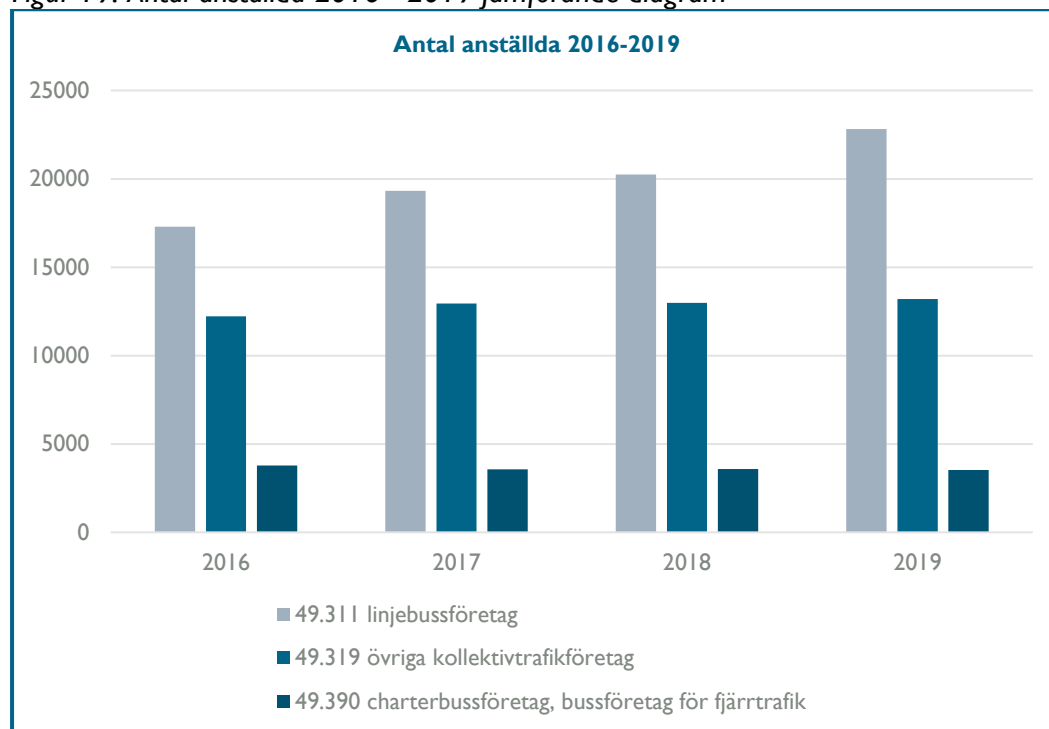
Figur 18. Antal anställda inom bussbranschen på verksamhetsnivå enligt Företagens ekonomi efter näringsgren SNI 2007 och år²²

Antal anställda efter SNI 2007 och år	2016	2017	2018	2019
49.311 linjebussföretag	17 284	19 330	20 244	22 822
49.319 övriga kollektivtrafikföretag	12 218	12 949	12 974	13 196
49.390 charterbussföretag, bussföretag för fjärrtrafik	3 780	3 555	3 579	3 533

²¹ SCB Statistikdatabas, Basfakta företag enligt Företagens ekonomi efter näringsgren SNI 2007. År 2000-2019 siffrorna senast uppdaterade 2021-05-05.

²² Ibid.

Figur 19. Antal anställda 2016 - 2019 jämförande diagram²³

3.4 Kompetensförsörjning

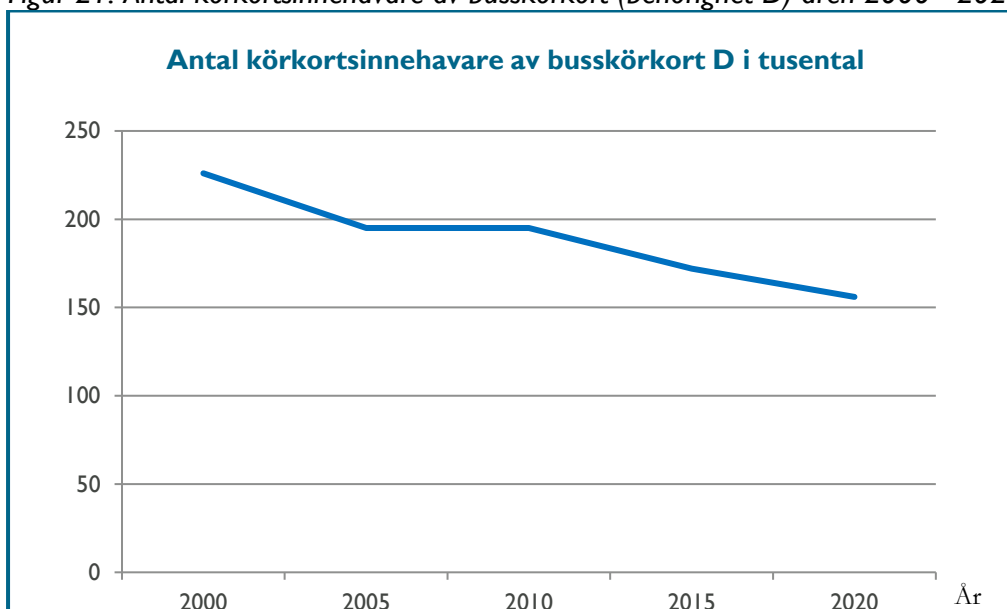
Kompetensförsörjning är en viktig angelägenhet för den svenska bussbranschen och en fråga som Sveriges Bussföretag arbetar med, i samarbete med Transportföretagen. Arbetet syftar till **att uppfylla rekryterings- och kompetensbehov hos företagen.** Bland annat är det viktigt att fler, och yngre, personer tar körkort, då bristen på förare får omfattande konsekvenser för företagen och deras verksamhet.

²³ Ibid.

Figur 20. Antal körkortsinnehavare av busskörkort (behörighet D)²⁴

Antal körkortsinnehavare av busskörkort D i tusental			
År	Män	Kvinnor	Totalt
2000	204	22	226
2001	204	22	226
2002	204	22	226
2003	174	19	193
2004	175	19	194
2005	176	19	195
2006	177	20	197
2007	177	20	197
2008	177	20	197
2009	176	20	196
2010	175	20	195
2011	172	20	192
2012	164	19	183
2013	155	18	173
2014	155	18	173
2015	155	17	172
2016	154	17	171
2017	153	17	170
2018	149	16	165
2019	146	16	162
2020	141	15	156

Figur 21. Antal körkortsinnehavare av busskörkort (behörighet D) åren 2000 - 2020²⁵

²⁴ Transportstyrelsens körkortsstatistik, senast uppdaterad 2021-01-19.

²⁵ Ibid.

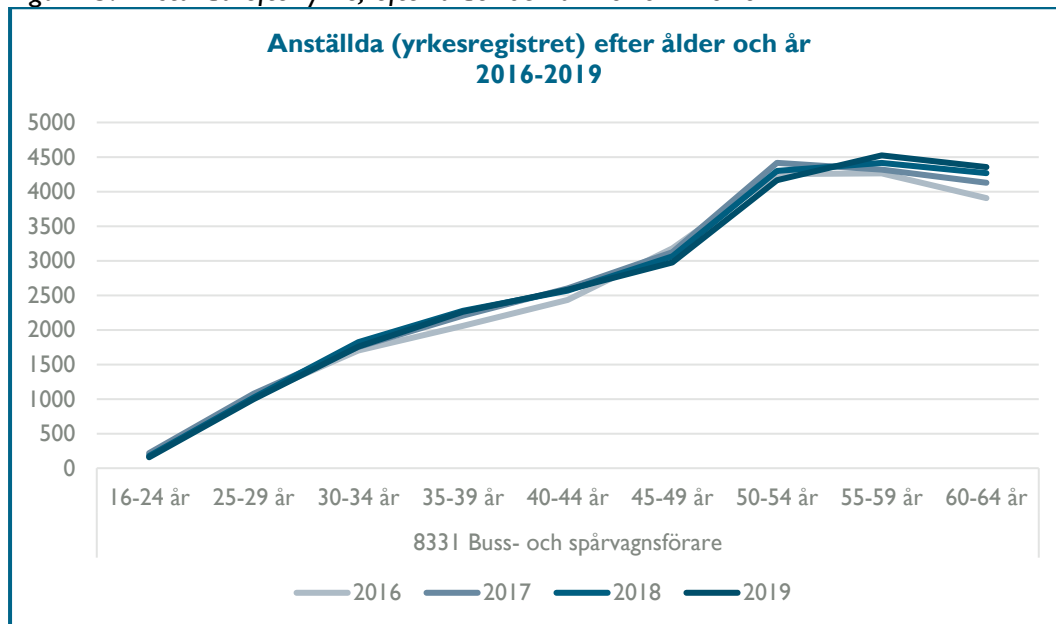
Figur 22. Antal anställda efter yrke, ålder, kön och år²⁶

Anställda (yrkesregistret) 16–64 år efter Yrke (SSYK 2012), ålder, kön och år						
Yrke (SSYK 2012)	Ålder	Kön	2016	2017	2018	2019
8331 Buss- och spårvagnsförare	16–24 år	män	157	186	155	143
		kvinnor	31	32	21	15
	25–29 år	män	891	922	894	871
		kvinnor	149	153	129	126
	30–34 år	män	1496	1551	1612	1578
		kvinnor	204	200	211	182
	35–39 år	män	1774	1934	2030	2026
		kvinnor	286	271	246	235
	40–44 år	män	2074	2257	2234	2235
		kvinnor	361	342	336	348
	45–49 år	män	2672	2642	2629	2590
		kvinnor	505	481	433	385
	50–54 år	män	3562	3708	3625	3497
		kvinnor	691	708	673	668
	55–59 år	män	3675	3731	3776	3855
		kvinnor	589	587	639	669
	60–64 år	män	3478	3651	3774	3852
		kvinnor	428	476	491	503
Uppdaterad 2021-03-04 SCB Statistikdatabasen Arbetsmarknad						

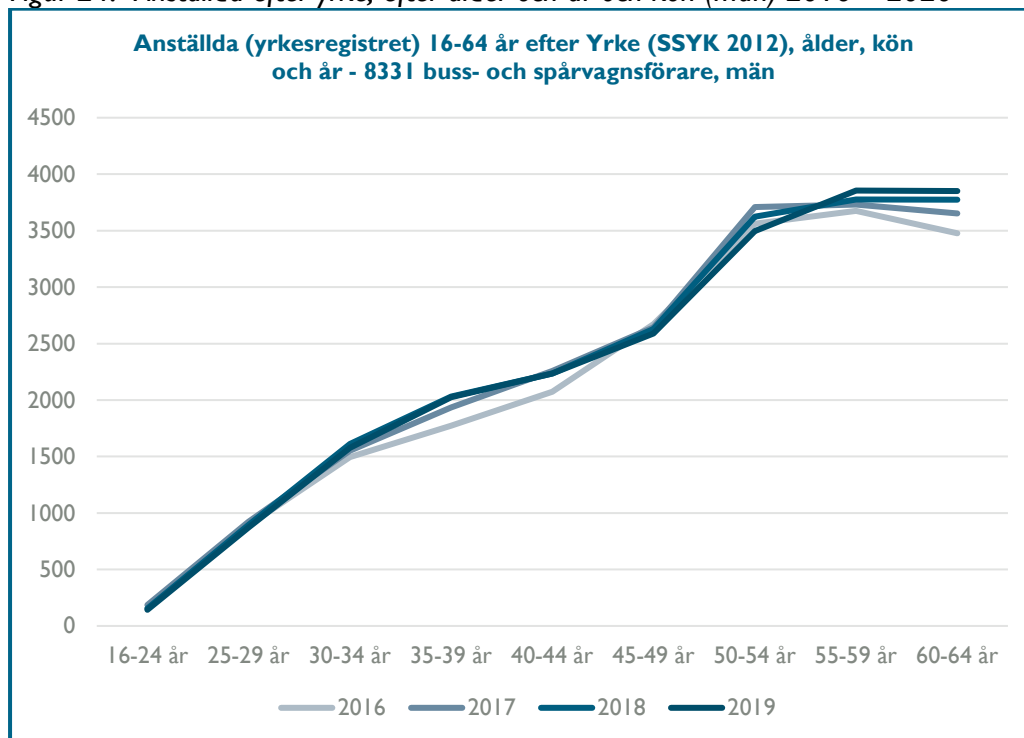
Standard för svensk yrkesklassificering, SSYK, är ett system för att gruppera individers yrken eller arbetsuppgifter. SSYK används inom arbetsmarknads- och individstatistiken. Från och med 2014 redovisas yrkesuppgifter i den officiella statistiken enligt SSYK 2012.

²⁶ SCB Statistikdatabas, Yrkesregistret med yrkesstatistik, anställda 16–64 år i riket efter yrke (SSYK 2012 – fyrsiffrig), kön och arbetsställets sektorstillhörighet. Senast uppdaterad 2021-03-04.

Figur 23. Anställda efter yrke, efter ålder och år 2016 – 2020²⁷

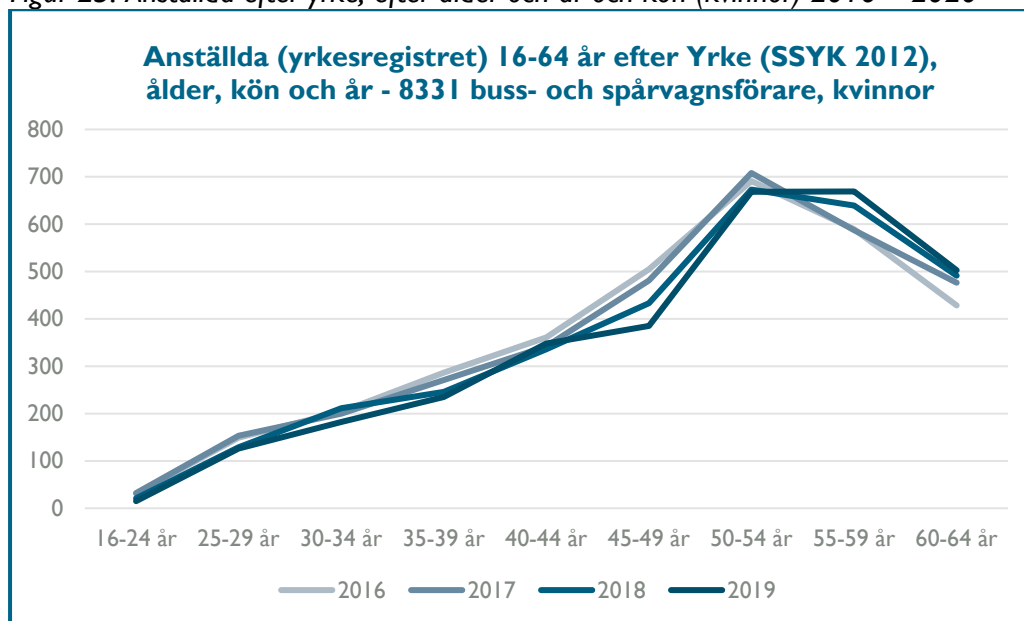
Figur 24. Anställda efter yrke, efter ålder och år och kön (män) 2016 – 2020²⁸

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

Figur 25. Anställda efter yrke, efter ålder och år och kön (kvinnor) 2016 – 2020²⁹

4 Omfattning av trafik och resande med buss

Det finns olika mått för att uppskatta omfattningen av trafik och resande med buss:

- **Antalet resor** är ett mått på antal påstigningar i lokal och regional kollektivtrafik.
- **Utbudskilometer** är detsamma som tidtabellskilometer och exkluderar den trafik som ställs in och inkluderar den trafik som sätts in vid behov. Utbudet ska avse den faktiskt utförda persontrafiken.
- **Trafikarbete** betecknar den totala omfattningen av trafik inom ett visst område och under en viss tid. Det avser förflyttningar av själva fordonen. Trafikarbetet anges i enheten fordonskilometer och utgör antalet fordon multiplicerat med den sträcka i kilometer varje fordon förflyttas. Storheten trafikarbete används vid analyser av transporter och infrastruktur.
- Trafikarbete förväxlas ofta med **transportarbete**. Transportarbete delas in i persontransportarbete och godstransportarbete.
- **Persontransportarbetet** mäts i personkilometer - antal personer som färdas i till exempel ett fordon, multiplicerat med antalet resta kilometer för var och en. Antal personkilometer är ett mått av den sammanlagda reslängden. Personkilometer är den sammanlagda reslängden och räknas fram genom att multiplicera antalet resor med medelreslängden.³⁰

²⁹ Ibid.

³⁰ Definition från Trafikanalys i rapporterna "Lokal och regional kollektivtrafik".

4.1 Trafikarbete på svenska vägar

Figur 26. Trafikarbetet på svenska vägar uttryckt i miljoner fordonskilometer³¹

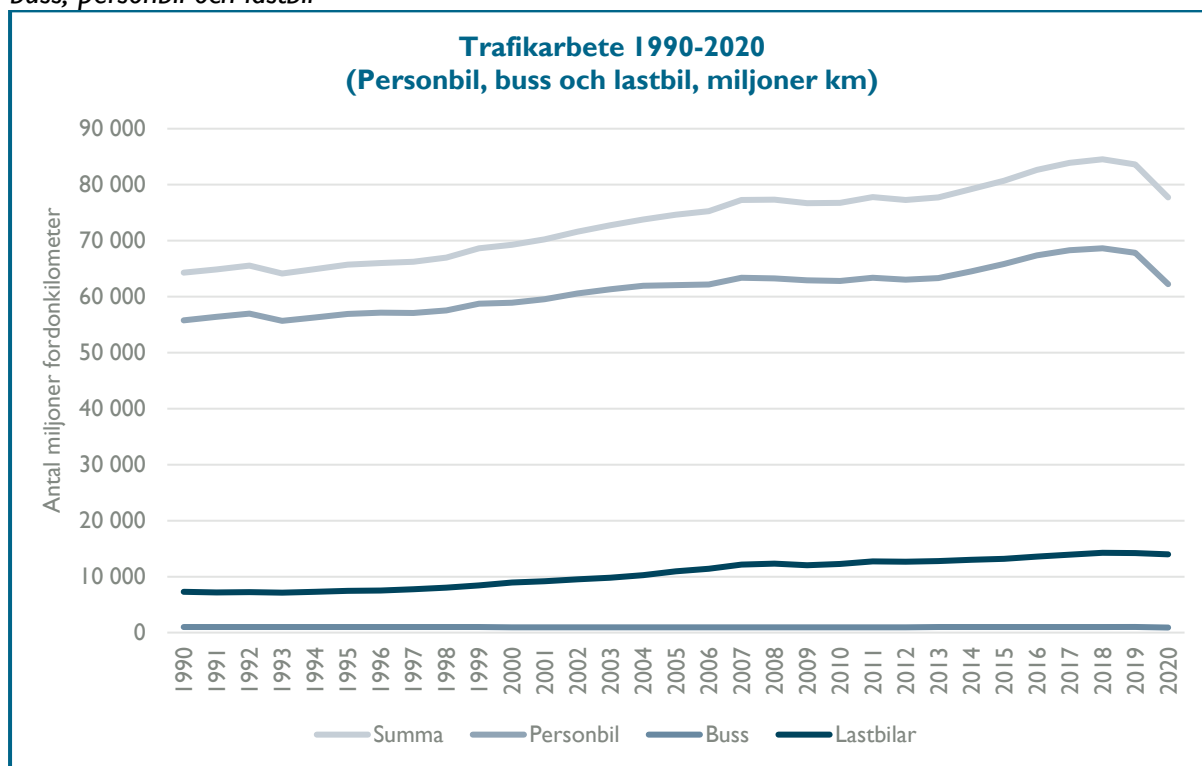
Trafikarbetet på svenska vägar, miljoner fordonskilometer				
År	Summa	Personbil	Buss	Lastbilar ³²
1990	64 310	55 764	984	7 262
1991	64 867	56 380	987	7 190
1992	65 537	56 956	993	7 248
1993	64 136	55 681	971	7 133
1994	64 904	56 289	981	7 278
1995	65 700	56 898	994	7 445
1996	66 029	57 117	999	7 534
1997	66 227	57 112	990	7 724
1998	66 955	57 517	976	8 042
1999	68 637	58 757	968	8 452
2000	69 272	58 890	922	8 935
2001	70 235	59 560	922	9 199
2002	71 630	60 576	931	9 516
2003	72 732	61 322	933	9 807
2004	73 801	61 920	926	10 269
2005	74 620	62 059	925	10 929
2006	75 257	62 148	933	11 404
2007	77 262	63 355	942	12 117
2008	77 325	63 277	917	12 290
2009	76 714	62 946	924	12 027
2010	76 731	62 798	937	12 246
2011	77 786	63 391	965	12 690
2012	77 270	63 011	952	12 684
2013	77 729	63 305	971	12 761
2014	79 198	64 546	970	13 016
2015	80 714	65 854	983	13 177
2016	82 661	67 392	985	13 571
2017	83 896	68 305	998	13 923
2018	84 536	68 639	998	14 253
2019	83 624	67 816	1 006	14 189
2020p	77 737	62 222	900	13 966

P Preliminär uppgift

³¹ Trafikanalys rapport ”Trafikarbete på svenska vägar 1990–2020”, publicerad 2021-04-16.

³² ≤3,5 ton - >26 ton.

Figur 27. Utveckling trafikarbete, antal miljoner kilometer per år 1990 - 2020, jämförelse mellan buss, personbil och lastbil³³

4.2 Persontransportarbete på svenska vägar

Figur 28. Persontransportarbete på väg, spå samt sjö- och luftfart, miljoner personkilometer³⁴

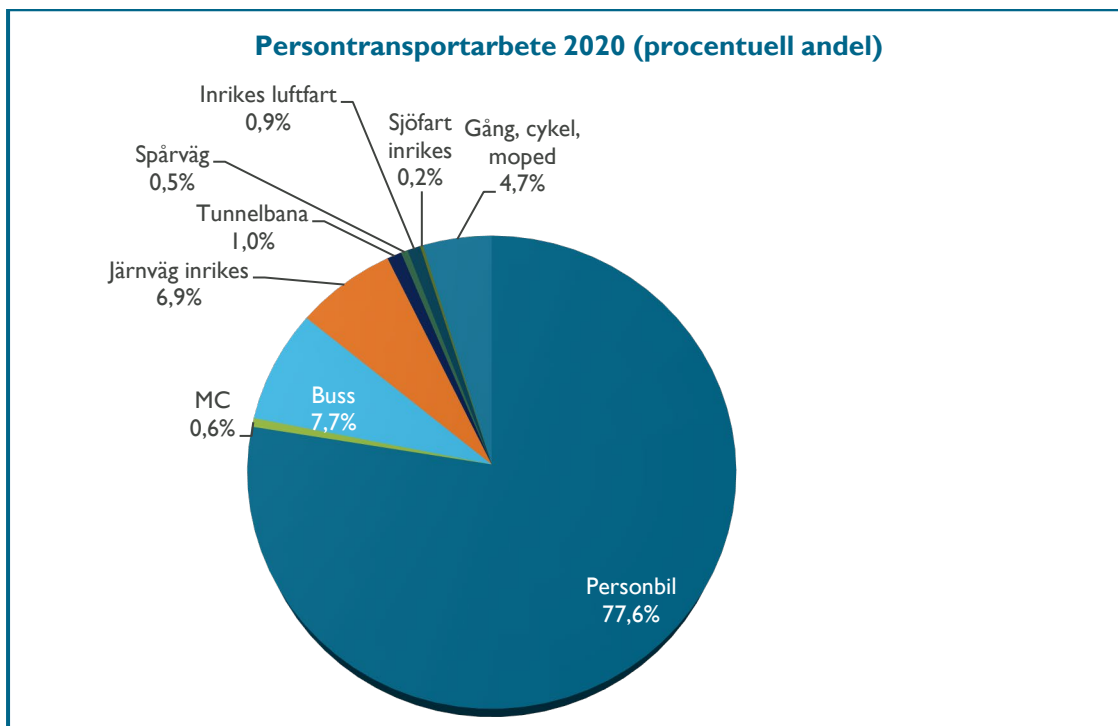
År	Personbil	MC	Buss	Järnväg inrikes	Tunnelbana	Spårväg	Luftfart inrikes	Sjöfart inrikes	Gång, cykel, moped	Totalt
2016	93 736	766	9852	12 333	1953	655	3752	276	3294	12 6617
2017	95 441	728	9979	12 739	1979	668	3861	295	3923	12 9613
2018	96 344	693	9984	13 058	1991	746	3728	280	4553	13 1377
2019	95 621	698	10 055	13 998	1895	809	3408	338	5183	13 2005
2020	90 222	695	9002	7973	1151	537	1037	240	5457	11 6350

¹Tidsseriebrott. Ny metod i Resvaneundersökningen (1: Annan insamlingsmetod (webbinsamling från och med 2019, till skillnad från telefonintervju innan 2019) som kan påverka samtliga trafikslag som vi mäter i Resvaneundersökningen (personbil, cykel, gång). 2: Personbilstrafiken innefattar enbart personer 6–84 år från och med 2019 medan åren innan samtliga personer. Långa bilresor mer än en dag är borträknade. 3: Innan 2019 räknades alla förflyttningar utanför den egna tomten med i undersökningen. Sedan undersökningen 2019 räknas endast alla resor med som har ett ärende. Detta innebär att promenader eller cykelresor.

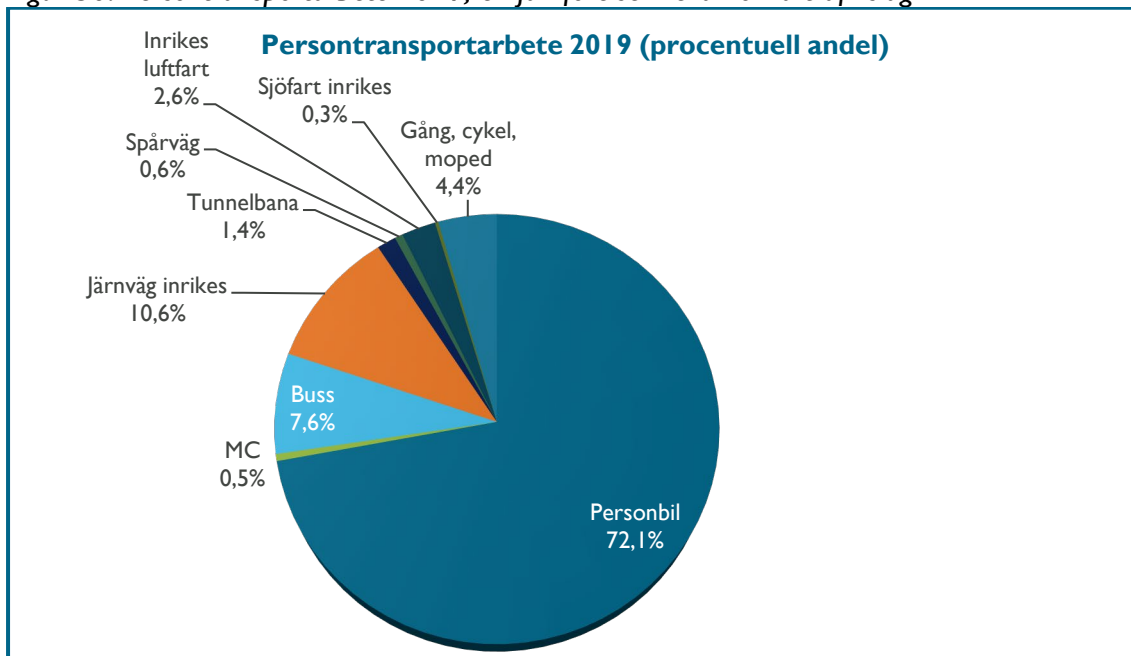
³³ Trafikanalys rapport ”Trafikarbete på svenska vägar 1990 - 2020”, publicerad 2021-04-16.

³⁴ Ibid.

Figur 29. Persontransportarbete 2020, en jämförelse mellan olika trafikslag³⁵

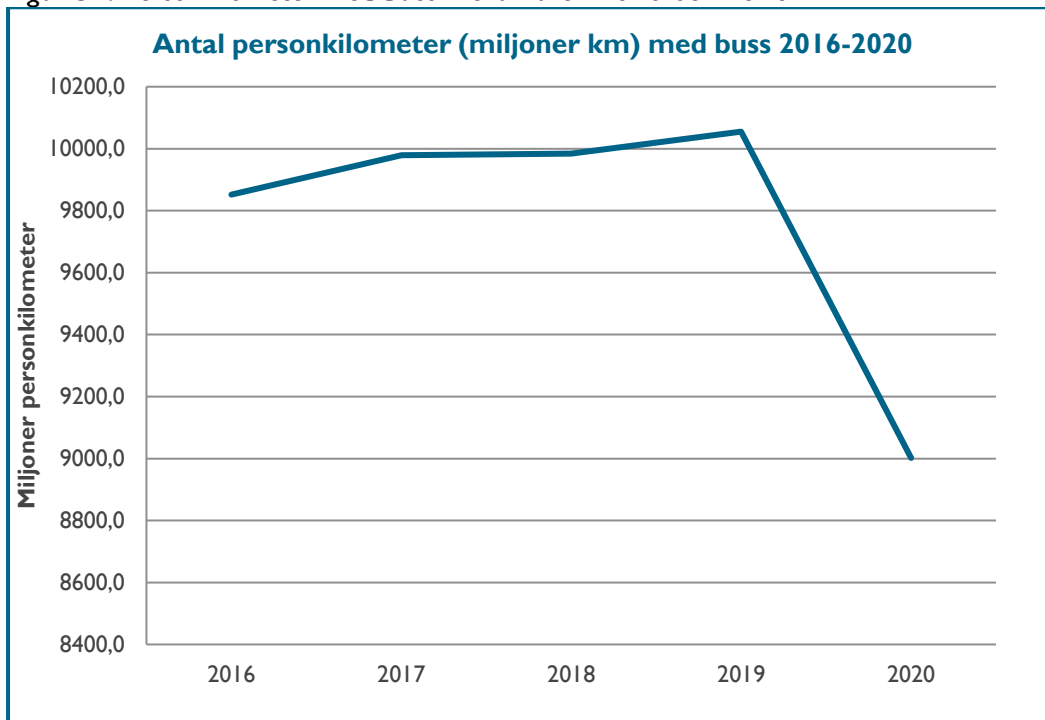
Figur 30. Persontransportarbete 2019, en jämförelse mellan olika trafikslag³⁶

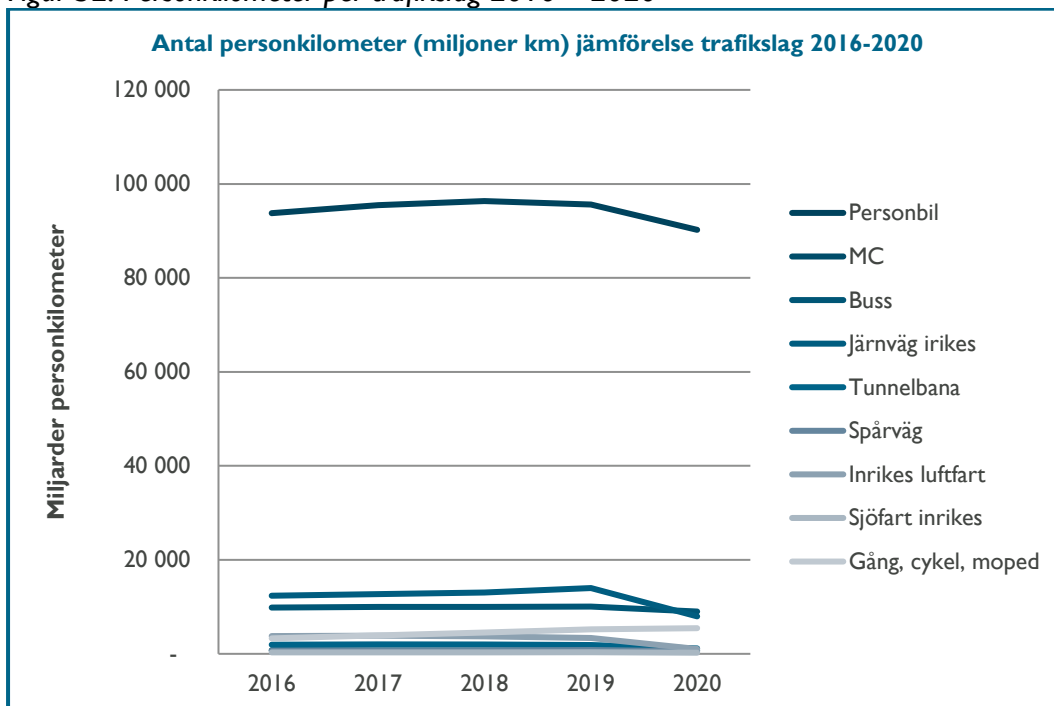
³⁵ Ibid.

³⁶ Ibid.

Figur 31. Personkilometer med buss mellan åren 2016 och 2020³⁷

Figur 32. Personkilometer per trafikslag 2016 – 2020³⁸

³⁷ Trafikanalys rapport ”Trafikarbete på svenska vägar 1990 - 2020”, publicerad 2021-04-16.

³⁸ Ibid.

Figur 33. Körsträckor efter bussklass år 2019 och 2020³⁹

Bussklass		Totalt antal körda mil		Medelkörsträcka i mil	
		2019	2020	2019	2020
I	Stadsbuss	27 883 035	27 124 137	6 025	5 403
II	Regionbuss	41 059 438	40 200 061	7 105	6 356
III	Långfärdsbuss	16 243 467	10 438 377	5 724	3 872
A	Mindre stadsbuss	534 422	466 630	3 404	2 991
B	Mindre långfärdsbuss	6 527 448	5 899 757	2 765	2 571
	Okänd	7 365 732	6 762 289	3 707	3 626
Totalt		99 613 542	90 891 250	5 612	4 951

Anm: Tabellen avser bussar som varit i trafik någon gång under året.

5 Linjelagd kollektivtrafik med buss

Den regionala linjelagda kollektivtrafiken finns i Sverige i form av både den samhällssubventionerade och den kommersiella.

De regionala kollektivtrafikmyndigheterna (RKM) tillhandahåller linjelagd kollektivtrafik i respektive region, efter beslut om allmän trafikplikt. Olika kommersiella trafikföretag erbjuder sina tjänster efter anmälan till RKM, och till Samtrafiken i Sverige AB, vad gäller hållplatser och tidtabeller.

Den kommersiella linjelagda kollektivtrafiken bedrivs av trafikföretag i egen regi och på helt kommersiella villkor (inte beställnings- eller chartertrafik, som inte är linjelagd). Trafiken bedrivs utifrån rent marknadsmässiga bedömningar och utan det offentliga inblandning.⁴⁰

5.1 Omfattning av linjelagd kollektivtrafik

Ungefär 90 procent av linjetrafiken med buss upphandlas i fri konkurrens. Alla intresserade bussföretag kan lämna in anbud på den trafik som lämnas ut av de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, eller deras ibland förekommande upphandlingsbolag. Det bussföretag som vinner kontraktet förbinder sig att under ett visst antal år driva trafiken enligt de förutsättningar och krav som ställts i upphandlingsdokumentet.

Hur upphandlingar av kollektivtrafik görs på bästa sätt har Sveriges Bussföretag tillsammans med övriga aktörer inom kollektivtrafiken formulerat i det gemensamma arbetet Avtalsprocessen i Partnersamverkan för en förbättrad kollektivtrafik. Läs mer om det arbetet på <https://www.svenskkollektivtrafik.se/partnersamverkan/>

Varje år följer Sveriges Bussföretag upp hur Sveriges upphandlande kollektivtrafikmyndigheter och länstrafikbolag följer de gemensamma branschrekommendationerna. Resultaten presenteras

³⁹ Trafikanalys statistikrapporter ”Körsträckor 2019” och ”Körsträckor 2020”; den senare publicerad 2021-04-13. Nästa publicering 22 september 2021.

⁴⁰ Definitioner från Trafikanalys.

vi i en årlig rapport. Rapporterna finns på <https://www.transportforetagen.se/om-oss/rapporter/>

Figur 34. Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för väg efter typ av finansiering och län år 2020⁴¹

Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för väg efter typ av finansiering och län 2020.¹

	Påstig- ningar	Utbudskilometer ²	Personkilometer	Platskilometer	Sittplatskilometer	Trafikintäkter	Trafikeringskostnader
Region	(tusental)	(tusental)	(tusental)	(tusental)	(tusental)	(tusental kr)	(tusental kr)
Riket	597 758	623 840	4 567 339	41 997 465	28 624 021	8 666 762	23 596 837
- Kommersiell	1 233	3 418	52 594	154 223	154 223	.	.
- Subventionerad	596 525	620 422	4 514 745	41 843 242	28 469 798	8 666 762	23 596 837
- varav i Stockholms	237 000	123 665	1 258 000	12 242 826	6 306 911	2 696 390	6 460 964
Uppsala	28 144	41 730	315 213	3 088 020	2 003 040	540 427	1 407 061
Södermanlands	9 278	16 772	103 914	1 176 550	688 042	114 191	484 033
Östergötlands	15 350	21 997	207 100	2 047 253	1 193 076	242 627	721 415
Jönköpings	10 632	19 484	99 630	1 964 113	905 668	226 679	620 870
Kronobergs	3 874	11 586	73 845	858 343	588 247	92 555	357 870
Kalmar	6 709	18 552	105 331	1 078 578	808 889	256 861	538 176
Gotlands	629	2 649	15 487	233 514	133 731	7 929	79 249
Blekinge	4 516	8 443	45 613	558 130	410 269	91 633	255 261
Skåne	75 281	73 559	409 000	3 326 599	3 236 599	1 306 757	2 896 814
Hallands	6 476	17 008	57 634	162 132	506 772
Västra Götalands	128 275	119 051	1 000 909	5 547 897	5 547 897	1 391 194	4 439 717
Värmlands	7 739	18 408	70 530	1 171 815	841 949	181 403	598 366
Örebro	7 211	16 991	80 763	992 007	798 577	169 171	612 276
Västmanlands	9 400	11 189	105 280	805 608	503 505	116 329	466 083
Dalarnas	7 567	16 772	111 242	1 182 407	800 217	127 567	595 874
Gävleborgs	10 378	19 421	114 774	1 766 764	928 525	149 453	548 506
Västernorrlands	7 405	13 229	56 494	899 572	576 180	252 575	486 870
Jämtlands	4 386	11 885	59 284	463 388	427 888	126 649	326 122
Västerbottens	9 937	21 109	135 403	1 229 129	1 055 465	234 397	660 322
Norrbottens	6 338	16 922	89 299	1 210 729	715 123	179 843	534 216

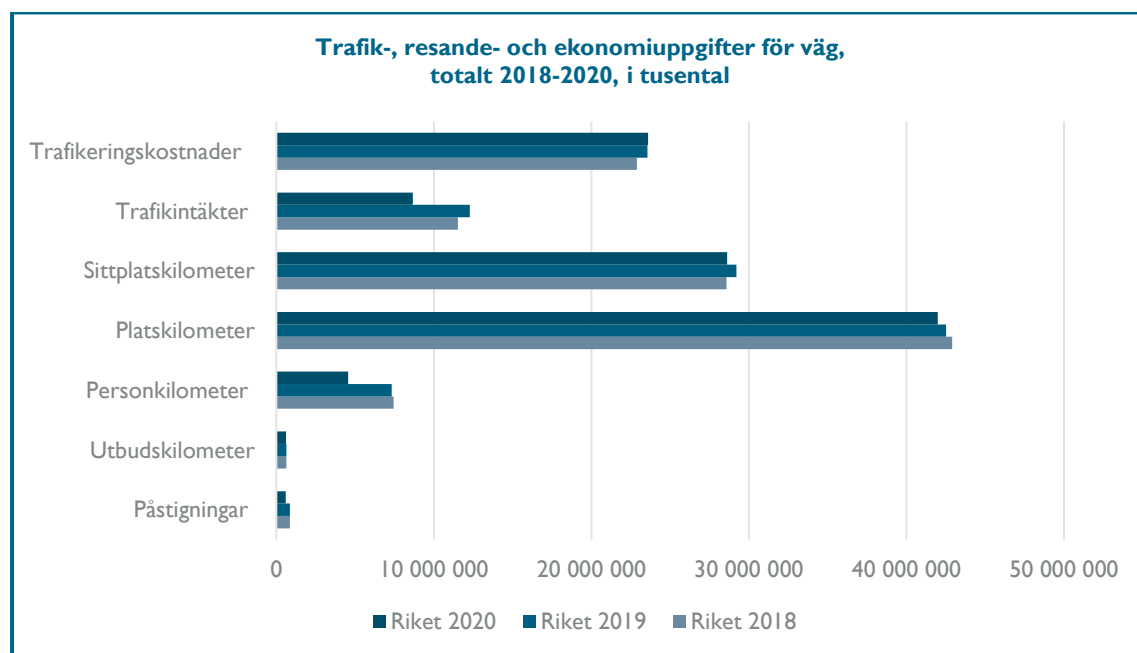
¹ Observera att redovisade uppgifter för riket och totalen för subventionerad trafik baseras på en summering av länsuppgifterna. Då vissa uppgifter saknas för enskilda variabler på länsnivå blir totalerna en underskattning av de faktiska värdena.

⁴¹ Trafikanalys ”Regional linjetrafik 2020”, publicerad 2021-06-30.

Figur 35. Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för väg totalt (subventionerad och kommersiell trafik – regional linjetrafik) 2018 - 2020 (i tusental)⁴²

	Påstigningar	Utbuds kilometer	Person kilometer	Plats kilometer	Sittplats kilometer	Trafik intäkter	Trafikerings kostnader
Riket 2018	851 345	633 441	7 439 055	42 908 518	28 575 509	11 537 242	22 881 520
- Kommersiell	3 626	10 871	158 836	492 641	54 631	-	-
- Subventionerad	847 719	622 570	7 280 219	42 415 877	28 520 878	11 537 242	22 881 520
Riket 2019	866 213	639 907	732 7151	42 524 989	29 217 128	12 282 373	23 552 197
- Kommersiell	3 534	11 555	159 737	527 831	527 831	-	-
- Subventionerad	862 679	628 352	7 167 414	41 997 158	28 689 297	12 282 373	23 552 197
Riket 2020	597 758	623 840	4 567 339	41 997 465	28 624 021	8 666 762	23 596 837
- Kommersiell	1 233	3 418	52 594	154 223	154 223	-	-
- Subventionerad	596 525	620 422	4 514 745	41 843 242	28 469 798	8 666 762	23 596 837

Figur 36. Trafik-, resande- och ekonomiuppgifter för väg totalt (subventionerad och kommersiell trafik – regional linjetrafik) 2018 – 2020 för riket⁴³

⁴² Trafikanalys, ”Regional linjetrafik 2018”, ”Regional linjetrafik 2019” och ”Regional linjetrafik 2020”.

⁴³ Ibid.

Figur 37. Ekonomiuppgifter för subventionerad trafik 2011–2020 (2020 års priser, miljoner kronor)⁴⁴

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totala verksamhetsintäkter	17 603	19 195	21 028	21 637	22 339	23 788	24 544	24 910	25 560	18 682
Totala bidrag/tillskott	17 708	18 772	21 000	22 551	23 953	25 084	25 615	25 816	26 560	32 607
- varav Bidrag/tillskott Kommun	5 045	2 022	2 191	2 480	2 404	2 517	2 485	2 553	1 712	1 863
Bidrag/tillskott Region	12 482	16 553	18 243	19 587	21 079	22 109	22 520	22 637	24 322	27 552
Bidrag/tillskott Staten	181	197	566	484	470	458	611	626	526	3 193
Totala intäkter och bidrag/tillskott	35 311	37 968	42 027	44 189	46 292	48 872	50 160	50 727	52 120	51 289
Totala kostnader	36 738	38 988	41 428	43 732	46 003	48 439	49 592	49 932	50 925	51 762

Figur 38. Antal fordon i upphandlad kollektivtrafik⁴⁵

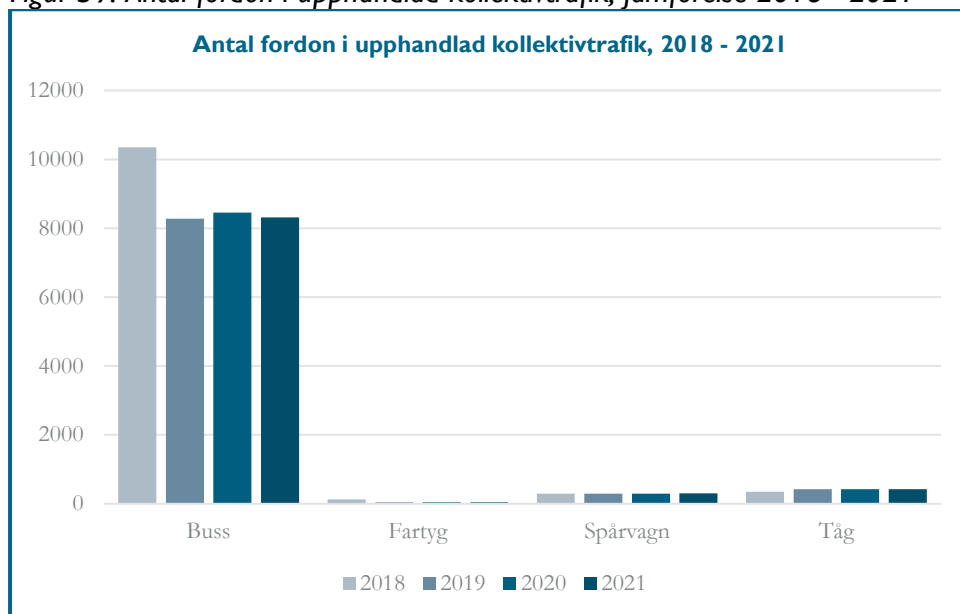
Trafikslag, aggregerad Sverige-nivå	År	År	År	År
	2018	2019	2020	2021
Buss	10 353	8273	8458	8311
Fartyg	127	42	43	42
Spårvagn	290	291	291	300
Tåg	353	421	427	423

Uppgifterna är tagna ur Svensk Kollektivtrafiks miljö- och fordonsdatabas, Frida. Observera att nyckeltal för SL (Region Stockholm) inte finns med i Frida från och med år 2018. Nyckeltalen i Frida på aggregerad Sverige-nivå för 2018 och framåt går därför inte att jämföra med tidigare års nyckeltal. FRIDA är ett verksamhetssystem inom kollektivtrafiken med fokus på uppföljning av ställda krav bl.a. inom områdena kvalitet, miljö, tillgänglighet och säkerhet.

⁴⁴ Trafikanalys rapport ”Regional linjetrafik 2020”.

⁴⁵ Svensk Kollektivtrafik, FRIDA Miljö- och fordonsdatabas, nyckeltal.

Figur 39. Antal fordon i upphandlad kollektivtrafik, jämförelse 2018 - 2021⁴⁶

Observera att sedan flera år går trenden mot användande av större bussar, ledbussar och boggibussar. Så även om antalet bussar i den upphandlade kollektivtrafiken gått ned har inte transportförmågan minskat.

5.2 Kommersiell linjetrafik

Sveriges Bussföretag arbetar för att stärka den rent kommersiella linjetrafikens ställning i den svenska kollektivtrafiken. Den 1 januari 2012 förändrades förutsättningarna radikalt för den kommersiella linjetrafiken med buss i Sverige i och med att Lagen om kollektivtrafik (2010:1065) trädde i kraft. Den nya lagen innebar bl.a. att kollektivtrafikföretag fritt fick etablera kommersiell kollektivtrafik inom alla geografiska marknadssegment med förbehållet att ny trafik ska anmälas till den regionala kollektivtrafikmyndigheten och Samtrafiken senast 21 dagar före trafikstart.

Figur 40. Utbud och resande i inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2020⁴⁷

Utbud och resande i inrikes kommersiell linjetrafik på väg 2020 – i tusental								
År	Påstigningar		Fordonskilometer		Personkilometer		Platskilometer	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Riket	5812	2 102	38 299	16 249	681 612	266 360	1 808 800	828 558
- Regional trafik	3534	1 233	11 555	3 418	159 737	52 594	527 831	154 223
- Interregional trafik	2278	869	26 744	12 830	521 875	213 766	1 280 969	674 335

Figur 41. Planerat antal avgångar i inrikes kommersiell linjetrafik på väg 2020⁴⁸

Planerat antal avgångar i inrikes kommersiell linjetrafik på väg 2020

⁴⁶ Ibid.

⁴⁷ Trafikanalys ”Kommersiell linjetrafik på väg 2020”, publicerad 2021-06-30.

⁴⁸ Ibid.

	Antal avgångar
	(tusental)
Riket	1 084
- Regional	720
- Interregional	364

Figur 42. Planerat antal avgångar i inrikes kommersiell linjetrafik på väg 2019⁴⁹

Planerat antal avgångar i inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2019	
	Antal avgångar
	(tusental)
Riket	2 791
- Regional	2 022
- Interregional	769

Figur 43. Planerat utbud av inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2020⁵⁰

Planerat utbud av inrikes kommersiell linjetrafik på väg 2020	
	Fordons-kilometer
	(tusental)
Riket	23 174
- Regional	5 188
- Interregional	17 987

Figur 44. Planerat utbud av inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2019⁵¹

Planerat utbud av inrikes kommersiell linjetrafik på väg år 2019.	
	Fordons-kilometer
	(tusental)
Riket	50 467
- Regional	13 916
- Interregional	36 552

6 Miljöaspekter

Arbete för hållbara transporter prioriteras av den svenska regeringen och av EU:s gemensamma beslutsfattande institutioner och mål sätts till exempel för minskning av utsläpp av växthusgaser och reglerade emissioner. Miljöfrågorna är också en av de viktigaste utvecklingsfrågorna för

⁴⁹ Trafikanalys ”Kommersiell linjetrafik på väg 2019”, publicerad 2020-06-25.

⁵⁰ Trafikanalys ”Kommersiell linjetrafik på väg 2020”, publicerad 2021-06-30.

⁵¹ Trafikanalys ”Kommersiell linjetrafik på väg 2019”, publicerad 2020-06-25.

bussbranschen. Genom att minimera busstrafikens miljöpåverkan kan branschen locka fler resenärer och fortsätta att stärka bussens ställning inom svensk persontransport.

Miljöarbetet i bussbranschen har kommit relativt långt. Höga miljökrav ställs i upphandlingarna och i sina anbud ska trafikföretag lämna en beskrivning av hur trafikföretaget planerar att uppfylla miljökraven för samtliga år avtalet avser. Många bussar körs på förnybara drivmedel. Andelen utsläppsfria fordon ökar också, då elektrifieringen av busstrafiken går snabbt. De flesta bussbolag utbildar också sina chaufförer i miljövänligt körande, så kallad sparsam körning.

6.1 Bussar i trafik efter motorteknik

Figur 45. Körsträckor buss efter drivmedel 2020⁵²

Körsträckor buss efter drivmedel år 2020		
Drivmedel	Totalt antal körda mil	Medelkörsträcka i mil
Bensin	72 100	1 534
Diesel	68 411 939	4 788
El	1 609 627	3 339
Elhybrid/Laddhybrid ¹⁾	857 068	5 459
Etanol	667 496	4 391
Gas	19 257 343	5 969
Övriga	15 677	2 613
Totalt	90 891 250	4 951

Anm: Tabellen avser bussar som varit i trafik någon gång under året. 1) På grund av hur dessa registrerats i Vägtrafikregistret kan man inte skilja elhybrider från laddhybrider,

Figur 46. Körsträckor buss efter drivmedel 2019⁵³

Körsträckor buss ¹⁾ efter drivmedel år 2019		
Drivmedel	Totalt antal körda mil	Medelkörsträcka i mil
Bensin	60 310	1 371
Diesel	78 062 722	5 496
El	894 194	3 275
Elhybrid/Laddhybrid ²⁾	852 746	5 466
Etanol	851 629	4 482
Gas	18 864 449	6 571
Övriga	27 492	2 291
Totalt	99 613 542	5 612

1) Bussar som varit i trafik någon gång under året. 2) På grund av hur dessa registrerats i Vägtrafikregistret kan man inte skilja elhybrider från laddhybrider.

Figur 47. Bussar i trafik efter drivmedel, årsvis 2011-2020⁵⁴

Bussar i trafik efter drivmedel, årsvis 2011-2020								
Vid slutet av år	Bensin	Diesel	El	Elhybrid/laddhybrid ¹⁾	Etanol	Gas	Övriga	Totalt

⁵² Trafikanalys "Körsträckor 2020", publicerad 2021-04-13.

⁵³ Trafikanalys "Körsträckor 2019", publicerad 2020-04-19.

⁵⁴ Trafikanalys "Fordon 2020", publicerad 2021-03-04.

2011	52	11 390	4	2	850	1 569	80	13 947
2012	48	11 461	6	36	788	1 795	69	14 203
2013	53	10 867	8	42	795	2 163	58	13 986
2014	48	10 891	11	60	654	2 300	28	13 992
2015	39	10 972	20	106	591	2 357	29	14 114
2016	43	10 940	38	120	390	2 331	28	13 890
2017	33	11 373	54	116	293	2 538	14	14 421
2018	33	11 402	100	137	178	2 522	6	14 378
2019	35	11 711	268	152	124	2 618	6	14 914
2020	36	9 862	472	153	127	2 837	2	13 489

l) På grund av hur dessa registrerats i Vägtrafikregistret kan man inte skilja elhybrider från laddhybrider, se "Mer om statistiken"

Figur 48. Utsläpp av växthusgaser från vägtransportsektorn⁵⁵

Utsläpp av växthusgaser från vägtransportsektorn i Sverige, tusen ton					
År	Buss	Personbil	Lätt lastbil	Tung lastbil	Motorcykel och moped
1990	868	12 714	911	3052	38
1991	855	12 906	966	2812	40
1992	902	13 236	1018	3210	44
1993	881	12 583	965	3204	44
1994	903	12 764	990	3502	45
1995	897	12 985	985	3401	47
1996	886	12 882	983	3281	49
1997	888	12 701	992	3434	52
1998	888	12 505	1023	3670	53
1999	870	12 664	1037	3805	57
2000	806	12 576	998	3861	73
2001	799	12 697	1095	3834	77
2002	799	12 928	1186	3953	85
2003	808	12 890	1251	4089	93
2004	815	12 793	1340	4365	95
2005	831	12 690	1369	4614	97
2006	820	12 533	1433	4660	104
2007	807	12 644	1511	4792	115
2008	773	12 196	1536	4751	113
2009	751	12 240	1523	4416	113
2010	748	12 011	1600	4687	106
2011	732	11 696	1643	4534	103
2012	564	11 179	1591	4190	89
2013	482	10956	1574	4035	96
2014	422	10781	1546	3897	94
2015	343	11010	1590	3788	98
2016	214	10744	1507	3503	93
2017	147	10540	1527	3353	86
2018	147	10400	1494	3208	85
2019	121	10081	1504	3226	85

Observera att vägtrafikregistret inte möjliggör att urskilja bussar med dieselmotor som kör på RME⁵⁶ respektive HVO⁵⁷ vilket Sveriges Bussföretag anser vara en stor brist. Över 90% av bussar i Sverige körs i upphandlad trafik åt landets regioner och kommuner och anger då till den nationella fordonsdatabasen FRIDA (som Svensk Kollektivtrafik ansvarar för) vilka drivmedel

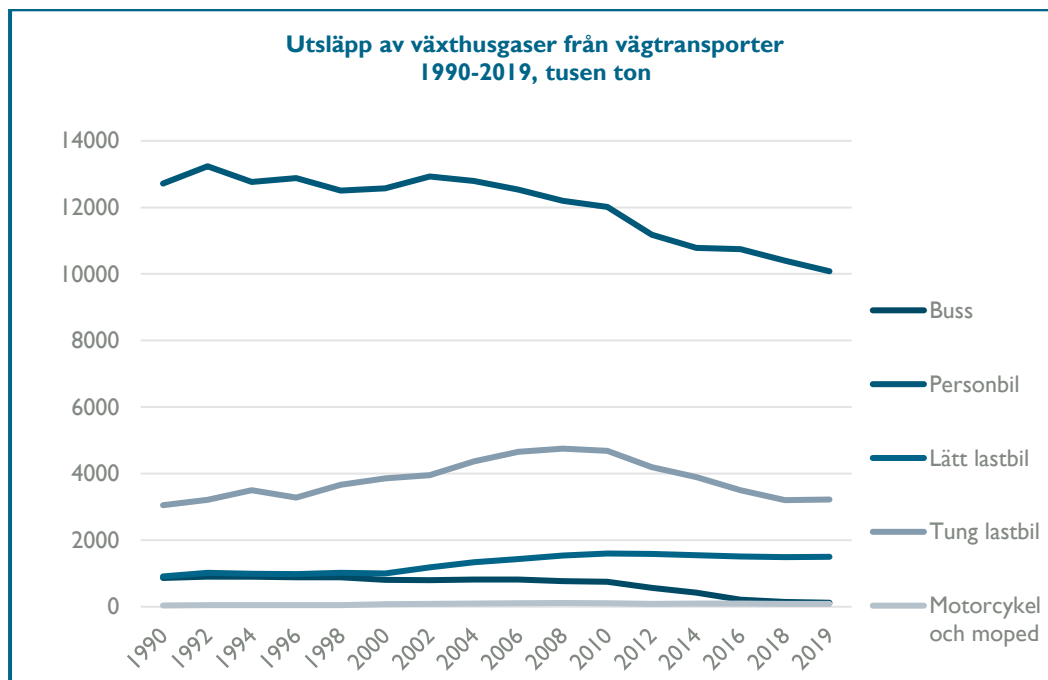
⁵⁵ Naturvårdsverket ansvarar för att publicera Sveriges årliga officiella utsläppsstatistik som används för att följa upp klimatmålen som fastställts internationellt, inom EU och nationellt för Sverige. Den 14 december 2021 publicerar Naturvårdsverket ny statistik för utsläpp och upptag av växthusgaser för 2020.

⁵⁶ Rapsmetylester, förkortat RME, är ett drivmedel som ersätter diesel, bland annat för bussar.

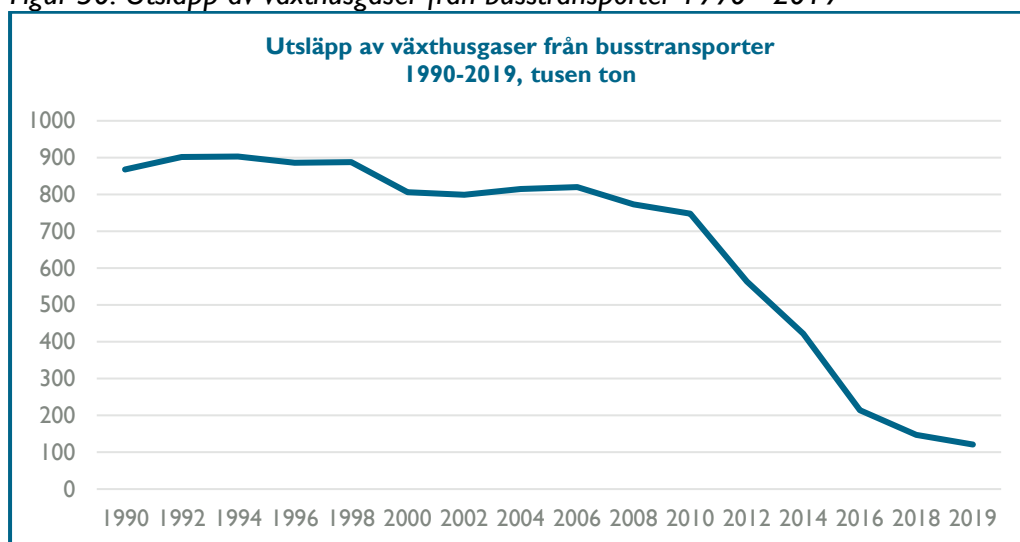
⁵⁷ Hydrogenated vegetable oil, eller HVO, är en typ av biodiesel som kemiskt sett är identisk eller mycket lik fossil diesel. HVO har något lägre densitet och energiinnehåll än fossil diesel.

som används. På så sätt vet vi att över 85 procent av alla bussar, inkluderat de med dieselmotorer, körs på förnyelsebara drivmedel, där just biodrivmedel såsom HVO är en stor andel.

Figur 49. Utsläpp av växthusgaser från vägtransporter 1990 - 2019⁵⁸

Figur 50. Utsläpp av växthusgaser från busstransporter 1990 - 2019⁵⁹

Figur 51. Utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter efter växthusgas, transportslag och år – buss⁶⁰

⁵⁸ Trafikanalys "Fordon 2020", publicerad 2021-03-04.

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ SCB "Utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter efter växthusgas och transportslag. År 1990–2019". Senast publicerad 2020-12-15.

Utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter efter växthusgas, transportslag och år

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totala Växthusgaser (kt CO ₂ -ekv.)	Bussar (CRF IA3b)	772,6	751,2	748,1	732,3	564,1	482,1	422,4	343,4	214,3	147,2	147,1	120,7
	- Bussar, etanol	3,0	3,2	3,7	5,4	5,1	5,0	4,3	4,1	3,4	1,9	1,3	0,7
	- Bussar, FAME/HVO
	- Bussar, biogas	0,6	0,7	1,0	1,3	1,3	1,6	2,0	2,3	2,5	2,5	3,0	3,3
	- Bussar, diesel	733,1	711,3	696,6	664,2	503,3	420,6	348,2	282,0	169,6	107,6	114,9	97,3
	- Bussar, naturgas	34,5	34,2	44,9	58,9	46,0	43,7	53,5	46,8	32,5	28,1	17,7	9,3
	- Bussar, fossila utsläpp från biodrivmedel	1,4	1,8	1,8	2,6	8,4	11,1	14,4	8,2	6,4	7,1	10,3	10,1

Där .. förekommer, detta indikerar att värdet är noll. Inga utsläpp av PFCs, HFCs och SF₆ förekommer i den här sektorn och omfattas därför inte av tabellen. Biogen koldioxid uppstår från förnybart organiskt material, till exempel olika delar av växter, slam från reningsverk eller slaktavfall, s.k. biodrivmedel. Biodrivmedel kan vara gasformiga som biogas, flytande som etanol eller fasta som till exempel ved, spannmål och träpellets. Torv räknas inte som ett biodrivmedel.

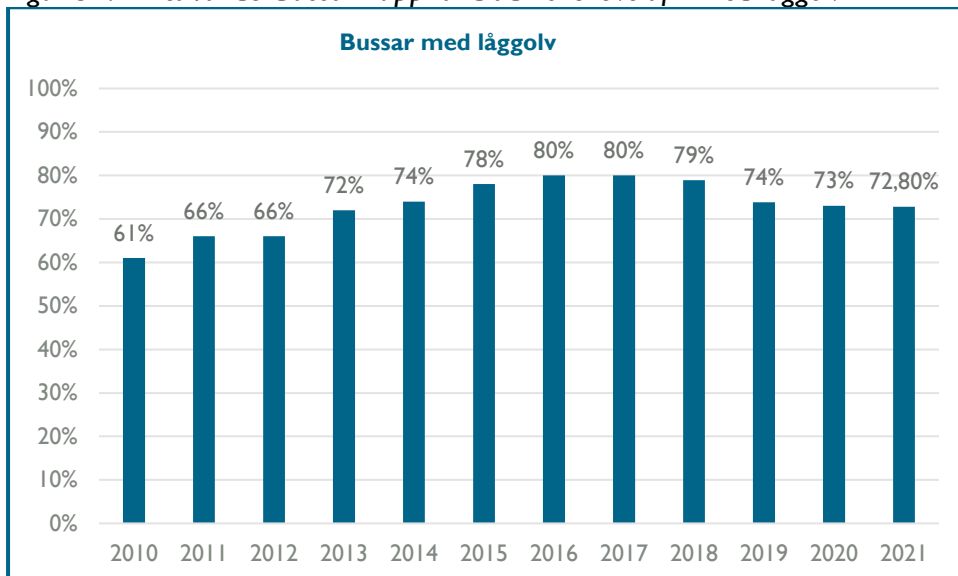
7 Tillgänglighet

Enligt gällande lagstiftning ska alla ha möjlighet att åka buss och förbättrad tillgänglighet är en ständigt närvarande punkt på den svenska bussbranschens agenda. Tillgängligheten i bussar regleras främst genom FN/ECE:s föreskrifter nr 107 (Regulation 107).⁶¹ Ett standardiserat tillgänglighetsarbete drivs även genom det branschgemensamma arbetet "Bus Nordic" som bedrivs inom Kollektivtrafikens Avtalskommitté där Sveriges Bussföretag och Svensk Kollektivtrafik är två av aktörerna. Bus Nordic utgör en avtalsbilaga till de branschgemensamma modellavtalen. Läs mer om det arbetet här

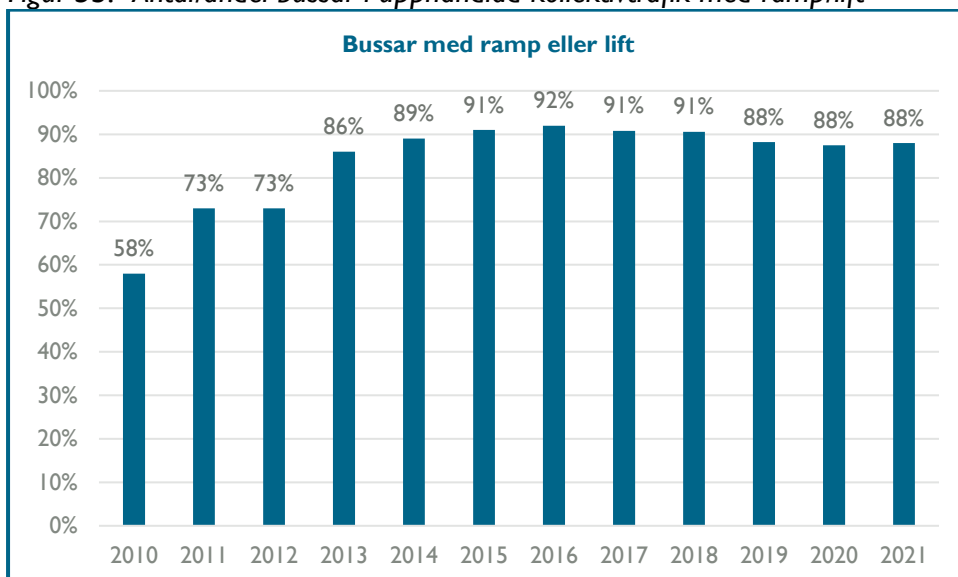
<https://www.svenskkollektivtrafik.se/partnersamverkan/modellavtal--bilagor/bus-nordic/>

⁶¹ Föreskrifter nr 107 från Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (FN/ECE) – Enhetliga bestämmelser för typgodkännande av fordon i kategori M2 eller M3 vad gäller deras allmänna konstruktion [2015/922].

Figur 52. Antall/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med låggolv⁶²

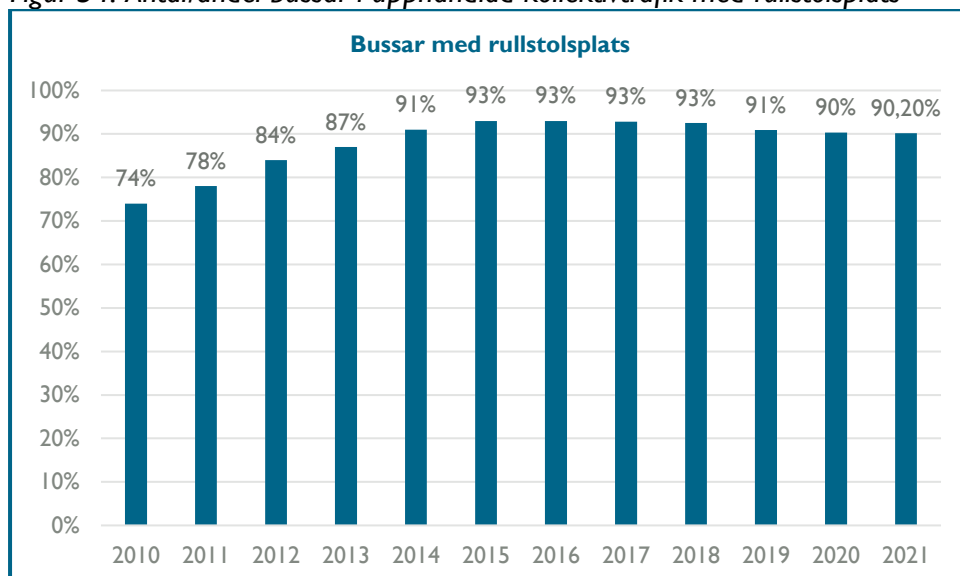
Figur 53. Antall/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med ramp/lift⁶³

⁶² Svensk Kollektivtrafik, Frida miljö- och fordonsdatabas, nyckeltal 2010 - 2021.

⁶³ Ibid.

Figur 54. Antal/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med rullstolsplats⁶⁴

8 Trafiksäkerhet

Bussen är det mest säkra färdmedlet på Sveriges och Europas vägar. I Sverige ligger bussföretagen och bussresearrangörerna i framkant i ett internationellt perspektiv när det gäller systematiskt trafiksäkerhetsarbete. Även vad gäller andelen bussar som är utrustade med bälten, alkolås och andra tekniska stödsystem ligger svenska bussföretag i framkant. Sveriges Bussföretags vision med det trafiksäkerhetsarbete som bedrivs är att ingen person ska omkomma, allvarligt skadas fysiskt eller psykiskt eller uppleva otrygghet av att färdas i eller arbeta inom yrkesmässig busstrafik. Förbundet står bakom och har som ambition att bidra till de visioner som finns i Nollvisionens arbete <https://www.trafikverket.se/resa-och-trafik/trafiksakerhet/det-har-ar-nollvisionen/>

8.1 Antal dödade och svårt skadade i vägtrafiken

Figur 55. Antal dödade personer och svårt skadade personer samt antal trafikelement vid polisrapporterade vägtrafikolyckor med dödlig eller svår personskada under år 2019 och 2020⁶⁵

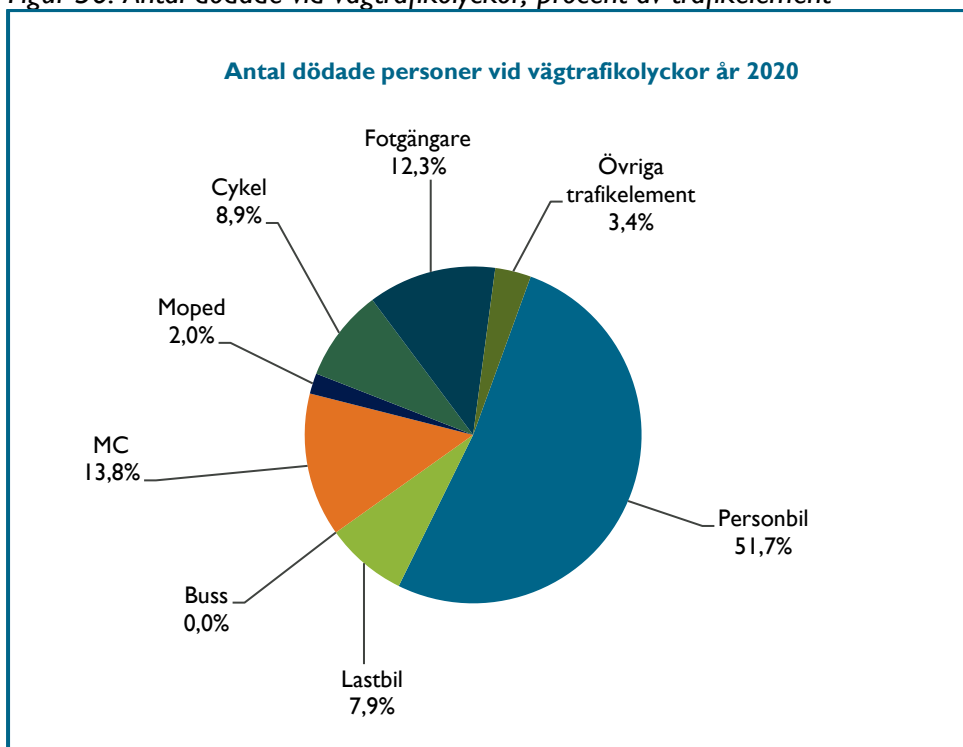
År	Antal dödade personer		Antal dödade och svårt skadade personer	
	2019	2020	2019	2020
Trafikelement				
Samtliga element	221	204	2172	1849
Personbil	103	105	1 157	825
Personbil med släp el. husvagn	-	1	4	3
Tung lastbil	3	-	16	16

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ Trafikanalys "Vägtrafikskador 2019" och "Vägtrafikskador 2020" (senast uppdaterad 2021-04-29).

Tung lastbil med släp	-	1	6	6
Lätt lastbil eller husbil	21	15	77	59
Lätt lastbil med släp	4	-	10	2
Lastbil (okänd viktklass)	1	-	12	7
Buss, ev. med släp	1	-	6	5
Tung MC, ev. med sidovagn	27	27	198	242
Lätt MC	2	1	6	5
MC (okänd viktklass)	-	-	32	11
Okänt motorfordon	-	-	1	1
Moped klass 1	4	2	78	80
Moped klass 2	1	2	21	20
Moped (okänd klass)	1	-	13	14
Cykel	17	18	215	257
Fotgängare	27	25	244	223
Övriga trafikelement	10	7	76	70

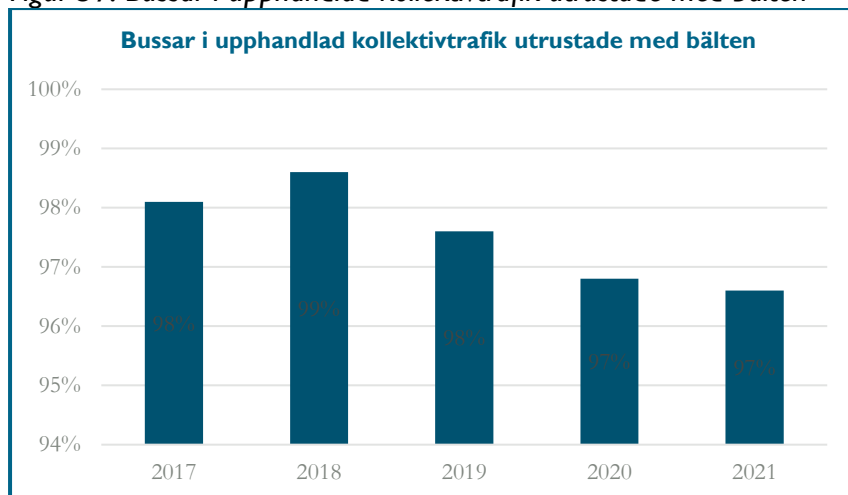
Figur 56. Antal dödade vid vägtrafikolyckor, procent av trafikelement⁶⁶

⁶⁶ Ibid.

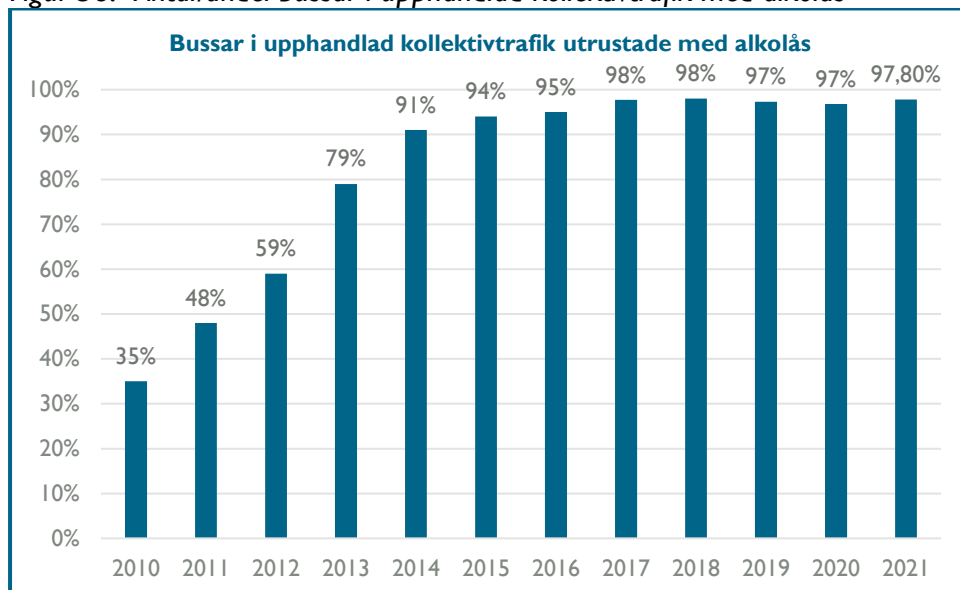
8.2 Säkerhet i bussar

Figur 57. Bussar i upphandlad kollektivtrafik utrustade med bälten⁶⁷

Observera! Endast bussar i Klass II, Klass III och Klass B ingår i nyckeltalen för bälten. Siffrorna berör alltså de bussar som ska ha bälte (för bussar i Klass I finns inte lagkrav på att bälte ska finnas). I upphandlad kollektivtrafik är bussar i Klass I vanligast.

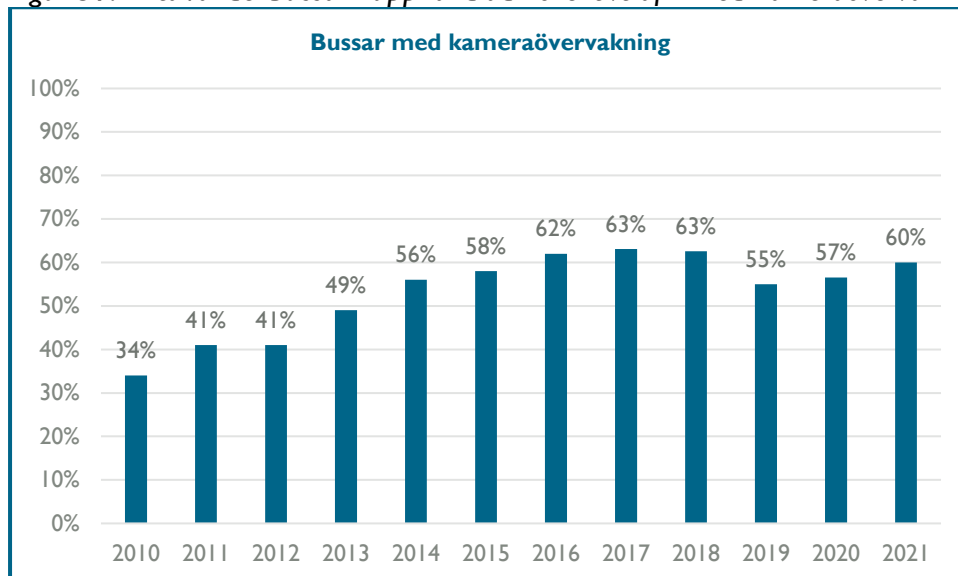
Figur 58. Antallandel bussar i upphandlad kollektivtrafik med alkolås⁶⁸

⁶⁷ Svensk Kollektivtrafik, Frida miljö- och fordonsdatabas, nyckeltal 2017–2021.

⁶⁸ Ibid.

Figur 59. Antal/andel bussar i upphandlad kollektivtrafik med kameraövervakning⁶⁹

Sedan den 1 augusti 2020 behöver i vissa fall kollektivtrafikens aktörer inte ansöka om tillstånd för kamerabevakning. Detta undantag gäller när bevakningen ska ske i brottsförebyggande syfte eller för att förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller olyckor. Undantaget från tillståndsplikten gäller om bevakningen sker:

- i ett färdmedel som används i kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten, spårväg eller i tunnelbana
- av ett stations-, terminal- eller hållplatsområde avsett för resande med kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten, spårväg eller i tunnelbana
- av en plats vid järnvägs-, spårvägs- eller tunnelbanespår
- av ett flygplatsområde.⁷⁰

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ <https://www.imy.se/verksamhet/kamerabevakning/kamerabevakning-pa-olika-omraden/kollektivtrafik/>

Sveriges Bussföretag är bransch- och arbetsgivarorganisationen för bussföretag och bussresearrangörer i landet och har huvuddelen av bussföretagen som medlemmar. Vi är en del av Transportföretagen och Svenskt Näringsliv. Såsom branschpartner finns ett antal av de kommunalt ägda bussbolagen, vilka är medlemmar i annat arbetsgivarförbund men som är med och påverkar branschens utveckling genom branscharbetet i Sveriges Bussföretag.

Till Sveriges Bussföretag finns också runt 50 branschintressenter, huvudsakligen leverantörer och samarbetspartner till förbundet och dess medlemsföretag. Sveriges Bussföretag har också lokal närvaro genom Transportföretagens nio regionala kontor. Medlemmar i Sveriges Bussföretag är också automatiskt medlemmar i Svenskt Näringsliv. Sveriges Bussföretag är medlem i UITP och IRU.

Arbetsgivarfrågor

En av våra huvuduppgifter på arbetsgivarsidan är att träffa kollektivavtal rörande löne- och anställningsvillkor för våra branscher. Avtal tecknas med:

- Svenska Kommunalarbetareförbundet
- Svenska Transportarbetareförbundet
- Unionen
- Sveriges Ingenjörer.

Dessutom bistår vi våra medlemmar med rådgivning i arbetsgivarfrågor och arbetsmiljöfrågor, förhandlingshjälp, hjälp med avtalstolkning och med processhjälp i tingsrätt och i arbetsdomstolen.

Branschfrågor

Sveriges Bussföretag företräder medlemsföretagens intressen gentemot politiker, myndigheter och andra organisationer. Vi jobbar med opinionsbildning och samhällkontakt, omvärldsanalys, myndighetskontakter, uppvaktningar, skrivelser och framställningar, remissarbete samt övrig intressebevakning som ryms inom begreppet lobbying. Vi ser också till att löpande förse både medlemmar och andra externa intressenter och media med aktuell, intressant och relevant information via olika kanaler, såsom nyhetsbrev, pressmeddelanden och mässor.

Utbildningsfrågor

I samarbete med övriga enheter inom Transportföretagen arbetar vi även med rekrytering, kompetensutveckling och utbildningsfrågor. För våra medlemmar arrangerar vi kurs-er inom bland annat resenärsrättigheter, marknadsföring, upphandling, arbetsrätt och ledarskap.

Regionkontor

Sveriges Bussföretag och Transportföretagen har huvudkontor i Stockholm med nio regionkontor, och genom Sveriges Bussföretag, tio regionala avdelningar.

